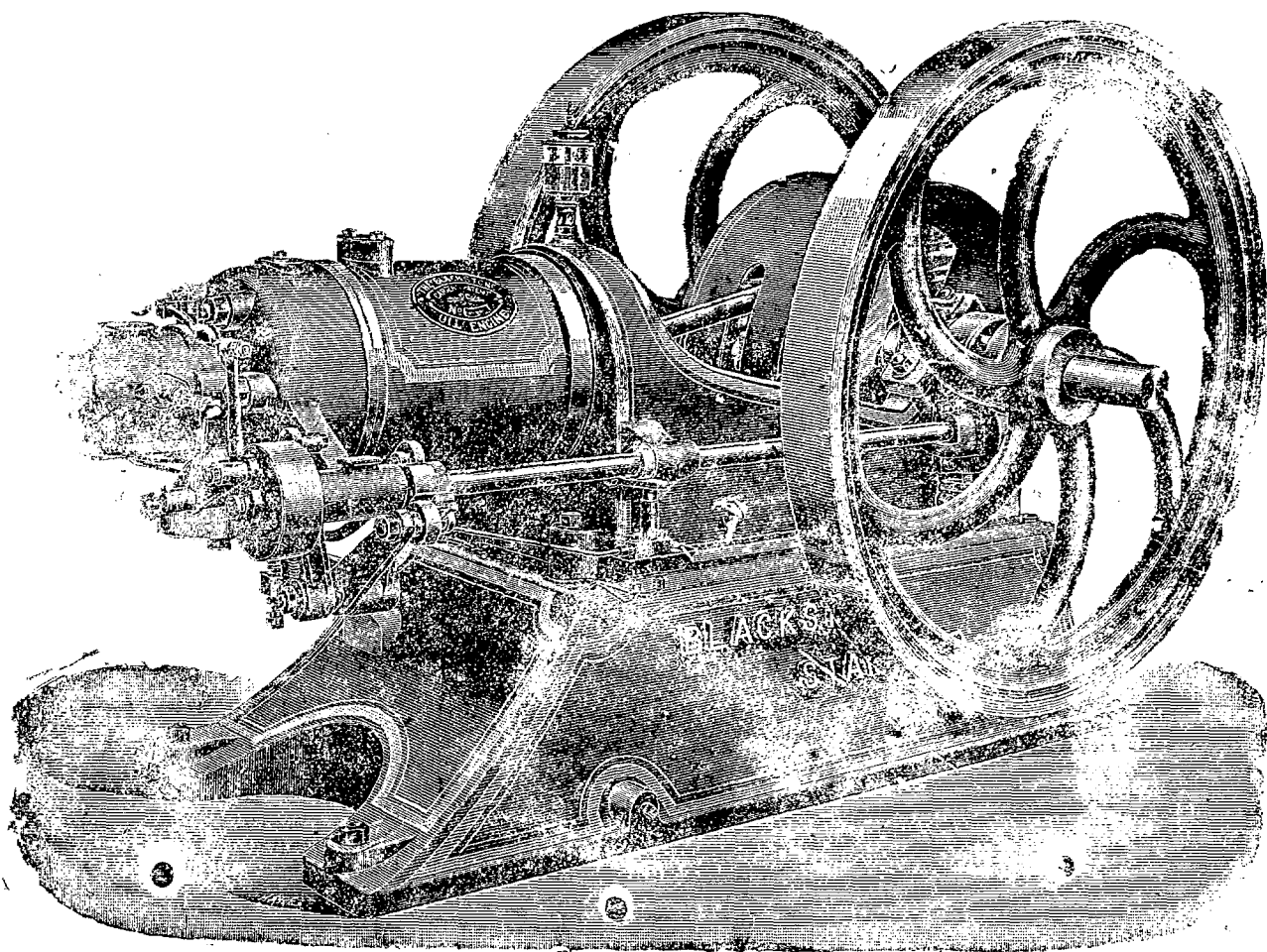

309999 వరి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7. { చెన్నపట్టణము 1920 వ సం॥రం నవంబరు నెల 20 తేది శనివారము } No. 192
 { కాడి నా మ సం వ త్స ర శాస్త్రీక మా ప శు ధ్ధ ద శ మి గం. } సంచిక ౧౯౨

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కరసినాయిలు కూడా ఆయిలు మున్నగు చేముడిల నుతయోగించి పనిచేయునట్లు రయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తి నిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజంట్లు:

మార్షలు నన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, నెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాశోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము ప్రసిద్ధి చెందినది. ఇతర వీధిద్రవ్యాలతో పోల్చుటకు కూడా నూతనమైనదిగా నున్నది. నాటి నాటి యాచారములను పరిమళింపజేయును. శుభమును తెచ్చును.

మోహనీతైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

వండ్లపొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
బొంబాయి - నుకరాడు.

టి. సి. యస్.

710

పరిమళానంద నన్యము.

కొ. డబ్బీ 1-కి 0-4-0 కి. సి. డబ్బీ 0-8-0
 12 డబ్బీలకు 2-8-0 ,, ,, 0-8-0

మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.

కొ. 1 కేరళ (24 కు) 0-14-0, కి. సి. డబ్బీ 0-5-0
 కొ. 1 కేరళ (120 కు) 2-8-0, కి. సి. డబ్బీ 1-0-0

టి. సి. నాగలింగప్ప అండు కంపెనీ,

4 కింగ్స్ట్రీట్, పాండుచెట్ల పోస్టు, మద్రాసు.

మీ వైద్యునికి

తైల సోజను అను దివ్యోషధము

అతిమూలమునకు చేరుపొయిన దని తెలియును. ఇది మిక్కిలి శాస్త్రోక్తముగా రయారు చేయబడినందున ఈవ్యాధిగలవారికి మంచిగుణము నిచ్చును, మీ వైద్యుని సలహా అడుగుడు. అన్ని మందులపాపులలో దొరకును.

మీ వైద్యునికి

హార్సోటోనును (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. లెక్కలేని వుడు ఘట, స్త్రీలు అజాగ్రత్తచే పోగొట్టుకొనిన జలమును శీఘ్రముననే పొందవచ్చును. తక్కువ డీనిని వాడుడు.

ప్రతి మందులపాపులోను ఇది వెలకు దొరకును.

G. W. Carnrick Co., NEWYORK.

అమృతాంజనం డిపోవారి వేషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహనీతైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడా అనేకము లున్న కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదా

(579)

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

(1979)

1000 మాపాయల బహుమాన మియ్యబడును.

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే రయారా చేయబడిన లోక ప్రసిద్ధమైన 'సాలామిసిరి మురబ్బ'ను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల భాతువు, రక్తపుష్టి, విశేష బలము, అకలియబుట్టక మొదలైనవి కలుగును. శిశువు స్థితి, భాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరసము, బహు మూత్రవ్యాధి మొదలగునవి మానును. దీనివలన మంచిగుణము పొందిన అనేకులు రంగోన్, పిహంగ్, సింగపూర్, సియాన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, హంబాయి, మదరాస్ ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపత్రము విశేషముగా పంపియ్యబడును. కావలసినవారు అర్హతాస్థానము బంపినచో, బహుమానపత్రము కాపి పంపుదు. ఇది అబద్ధ మని రుజువుచేయవారికి పై కనుకలువీయించు బహుమానము ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. పార్కులు ను కొనుగత్తుడు 'డి. మన్నాలాల్' అనియుండుట చూచి తీసికొనవలెను.

అనుమానపత్రము పార్కులతోనూడ పంపబడును.

ఏమంటారు కావలసియున్నది.

15 మూలల డబ్బి నెల రూ. 2-0-0.

తపాల ఖర్చులు 1-కి 0-8-0, 2-కి 0-12-0.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవైద్యులు, సాలామిసిరి మురబ్బ డిపో, బెంగళూరు సిటీ.
D. Mannalal, Salamisiri Depot, Bangalore City.

Colour Printing & Hallow Wares (Ltd.), 133, Beliaghata Main Road, Calcutta.

మునుపు (ది ఇండియన్ కలర్ ప్రింటింగు వర్కుస్ అను పేరుతో నుండినది)

స్థాపితము 1912.

ఇండియాలో ఇటువంటి కంపెనీ మరీ ఎక్కడను లేదు.

(సాదా, రంగు, చిత్రముల) తగరపు పెట్టెలు తయారు చేయుదురు.

మరియు అలవస్తువులు, లోహపు నబ్బు పెట్టెలు, సిగరెట్టు కేసులు, వైకము వస్త్రములు

ఉంచుకొను పెట్టెలు, గాల్యనైజము బట్టెలు, చెట్లకు నీళ్లుపోయు బట్టెలు మొదలగు నవియు తయారు చేయుదురు. కాగితములమీదను, లోహపు రేఖలమీదను లిథో గ్రాఫును చేయుదురు.

లోహపు రేఖలపైన యంత్రములతో విలాసములు చెక్కుటయందు ప్రసిద్ధి చెందినవారు. భవనములు, మెట్లు మొదలగునవి కట్టుటకును, వారియొక్క వ్యాపారమును వృద్ధి చేయుటకును ఈ కంపెనీవారు 6 బీగాల గొప్పభూమిని సంపాదించియున్నారు.

నాటాలు అమ్ముటకును, ఆర్డరులు కాన్ వాను చేయుటకును అనుభవము గల ఏజంట్లు హిందూ దేశము దంతటను కావలెను.

ప్రాస్పెక్టునుకు, ఇతర వివరములకు తక్షణమే ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Messrs NUNDY RAY & Co., Managing Agents.

కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలుపుట లేదు.)

తక్కువ మార్కెట్లలోయందు వాటి కన్న టిక్కెట్లను చాకయ్యెనది. మంచి వానగలది.

(దీనియొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి గ్యాలియర్ ప్రదర్శనములో ఒక యోగ్య

తాపత్రమును మైసూరు ప్రదర్శనములో ఒక ప్రాజాపతకమును కమిటీదారు ఇచ్చి

యున్నాడు.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్లకాయల నూనెతోను

పరిమళమైన పున్నముల నుండియు తయారుచేయబడినది. ఇది అన్ని రేఖల జనులకును తగినది.

తలవెండ్రుక లూడిపోవుటను నిలిపి వెండ్రుకలు మృదువుగాను నల్లగాను పెరుగునట్లు

చేయును. ఇకన్నియు గాక కేశవ కాంత్ తలనూనె బజారునందుండు తలనూనె లన్నిటి

కంటెను మిక్కిలి చవుకయైనది. ముత్యము లీదలకు భాగ్యంతులకు తగినది.

కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెదడునకు చెడుపు చేయునట్టి వైట్ ఆయిల్

కలిపినదని రుజువుచేయవారికి రూ. 1000 లు ఇవామగా నియ్యబడును. ఒకసారి తెప్పించి

చూచిన మీకే తెలియును. ప్యాకింగు పొట్టు ఖర్చులు కలసి 1 బుడ్డి నెల రూ. 0-15-0.

ముఖ్యగమనింపు:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుడ్లన్నీటితోను బహుమతి టిక్కెట్లుండును.

The Keshav Perfumery Works,

Proprietors:—Dwarkanadas Jagamohandas & Co.,

Sole Agents:—Muljibhoy Harishchandrarao & Co.,

147, Abdul Rahiman Street, Bombay, No. 3.

Sub-Agents For Madras Presidency & the Island of Ceylon

The Indo-British Trading Corporation No. 65 Appollo Street, Fort, Bombay.

అభయమెందున్నది?

(1045)

ఆ యోగ్యతా శ్రమమున

కలరా, జ్వర, ఇకల్లు యెకా జా

ఇత్యాదులకు వేసికొని భయమువలదు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

శ్రీ యాయోగ్యతా శ్రమమున సిద్ధావధములు వ్యాధులను పోగొట్టుటయే గాక, రాకుండ నడ్డపెట్టును.

కలరాముందులు. జ్వరముందులు. ఇకల్లుయెకా జా మందులు.

పెద్దపెట్టు	రూ. 1-2-0	పెద్దపెట్టు	రూ. 2-2-0	పెట్టు	రూ. 1-12-0
చిన్న "	" 0-12-0	చిన్న "	" 1-8-0		

ఇంకను అనేకావధములు గలవు. ప్యాకింగు-పొట్టి ఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

కంటి విలాసము:

కండిట్, మదరాసు.

మనోజయ, ఆయుర్వేదాశ్రమము,

రెడ్, ఆచారశ్వుక స్థితి, జి. జి. మదరాసు.

రతిరాజవీర్యవృద్ధిచూరము

నేడియైన వేదాంతర్యముగలవారికి యిది వెంటనే చేయవలసిన చింతన కలుగజేయును. రక్తమును శుభ్రముచేసి సరములకు కలుపజేయును. వేదాంతర్యమును బలమును కాంతియు నిచ్చును. శ్రీ పురుషులకు అత్యాశ్చర్యకరము లగు బలతో తామములు కలిగించి బాంధవ్యసౌఖ్యము ననుమాన్వి అశ్వ సంపదమునందుంచు పరమసాంస్కరికము యిదియే. ఈ రాజావధమును సేవించిన వృద్ధావస్థనుగించి, మిక్కిలిబలమును, వీర్యవృద్ధిని, యౌవనగుణమును, సంకాసప్రాప్తిని, ఆయుర్వృద్ధిని కలిగించుటయేగాక పుంసత్వమును హెచ్చించును. డబ్బి 1-కి రూ. 2 లు చి. చి. ఖర్చు 4 లు. (దిన్ 2288 నాం 714) డి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, సింగోన్, గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి

(547) నెక్యూరటీ కేసు (147)

స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు

ప్రతి 1-కి రూ. 0-14-0.

పండిత మదనమోహన మాతవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి

ప్రతి 1-కి రూ. 0-8-0.

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

292, ఎస్. వై. రోడ్, చెన్నపురి. ఈ.

కంటి అడ్రెస్:—వావిళ్ల, మదరాస్.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అత్యుత్తమములలో ఇర్లనీ గారనీ, యోగవృద్ధి, బాహుళ్యము, ఇంగ్లీషు ఇంకావలయు, మంత్రశాస్త్రము, భూత ప్రవృత్తి, యంత్రములు, అమెరికాకాశి చిట్టచేత తనములు విశిష్ట విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, వేదముతో సమాధియగుట, కేరములేని తలకాయలేత మామిడియెరుట, భూమిపైన గలవలెవున్న గాత్రో మనుష్యుని నిరాధారముగ నిల్పుట మొదలగు విశిష్టములు అనేకములున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్తమముగా చేరిక చేయగలరని గాధారంబి యెచ్చుచున్నాను. దీని రూ. 4-0-0 మాత్రము. (2115) 688 డి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, సింగోన్, గుంటూరు జిల్లా.

హనుమా

బోరకు నబ్బ

దీనియందు నుండి

తుల్యములగు వస్తువులు

చేరియున్నవి. చెల్లి ను

బంధువులు పుట్టు, రు

రద, గడ్డి, పాడలు

మొదలగు, చర్మ వ్యా

ధులు అత్యాశ్చర్యకరముగా భాగనును, చర్మమును నమ్మదుత్తమును, నునువును, నాణెమును ఇచ్చును.

అన్నిచోట్లను క్రయమునకు దొరకును. ప్రతి బిక్లై

మామనూనా గుర్తు జాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, మదరాస్

ప్రకటన.

మా వద్ద నాటకశంఖ

ములకు కావలసిన వస్తు

వులు, తెరలు, రబ్బు, కు

వయోగించు చిట్టచే

టోపీలు, రంగులు (మ

ఖమునకు) గిట్టునగలు,

వీరలు, ఇంకా యితర

విధమైన అన్ని సామా

నులును విక్రయించబడు

ను. బాడుగలకు యవ్వ

బడును.

వివరముల కొరకువారు అర్ధరాత్రి పంపిన,

కేట్లాగు పంపబడును.

కే. నాదముని అండ్ సన్స్,

నెం. 164, వై నాటబారు, మద్రాస్.

తంత్రివిలాసము “భాస్కరర్” మదరాసు.

ఒక విరుద్ధము.

రాజమండ్రి నుండి మ్యానిసికల్ సంఘసభ్యులగు, ఎస్. బ్రాహ్మయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును; సి. బి. కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును, గోదావరి కలెక్టారికరు లగు సి. హెచ్. సరసింహారావు గారును వి. పద్మనాభయ్య ఎమ్. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. గారును కలిసి మాట్లాడుతూనున్నాడు:— ఈ సెల 7 వ తేదీన, కోయింట్లో జరిగిన రాజమండ్రి తాలూకా సభయొక్క కార్యక్రమమును గూర్చి పూర్తిగా సవర్ణముతోను, దురభిప్రాయముతోను, బొద్దపాటి రామలింగముగా లోక కంఠివార్తను తమ పత్రికకు వంపి యుండిరి. ఆ వార్త తమ పత్రికలో 12 వ తేదీన ప్రచురింపబడినది. తద్వారా చదివినతోడనే, ఆశ్చర్యమున; కష్టమున; యేకకాలముననే జనించెను. మీరు చెప్పినట్లులుగా సభ ఒక్క రాజమండ్రి జాతీయవాదులచే జరుపబడ లేదు. ఈ సభా నిర్వహణమునకు తమకాలమును, శక్తిని, ధనమునుగూడ, వినియోగించిన తాలూకాలోని అనేక గ్రామములు, సభ నలంకరించిరి. మీ విలేఖనుకు చెప్పినట్లుల 200 మంది గాక, తాలూకాలోని వివిధ ప్రదేశములనుండి రూరమి 1000 మంది సభకు వచ్చిరి. వచ్చిన సభ్యులలో 5 గురు మ్యానిసికల్ సంఘ సభ్యులును, 8 గురు తాలూకాబోర్డు సభ్యులును, 8 గురు పత్రికా సంపాదకులును, కొంతమంది గ్రామబోర్డుగ్రామములును, గొప్ప కర్తవ్యమును, వివిధ గ్రామములనుండి వచ్చిన రైతుబృందమును, శ్రమశీలముల యీ శాందారములైన యున్నారు. తాలూకాలో రాజ్యాంగవిమర్యములలో బాల్లములనున్న వ్యాపారులును, వేలాభిమానులగునూడ చూడరైరి. వచ్చిన సభ్యులు చతురురాలి వారనియు శిల్పరమాక యనియు మీదిలేఖకుడు చెప్పుట అత్యంతము గానున్నది. నిశ్చయముగా సభకు వచ్చినవారందరును క్రిందనున్నవిగానగుటచే, వేలాభిమానులగు పాఠములైన యున్నారు. సభ కథ్యక్షక వహించినవారు, మొన్నటివరకు మ్యానిసికల్ సంఘసభ్యులుగా నున్న కే. బి. ఆర్. స్వామి బాంస్టరుగారు. కాంతికరమును శ్రవణాంధోళనమును సహించి నిరాకరణమును గూర్చి, అహ్యున సంఘసభ్యులు లగు దాక్టరు బి. సుబ్రహ్మణ్యముగారును, అధ్యక్షులగు స్వామిగారును శ్రద్ధాభిమానముగా, వారి ప్రారంభోపన్యాసములు, తీవ్రముగను యిష్టము వచ్చినట్లులును యున్నవని మీ విలేఖకుడు చెప్పుట వారి త్వేనభావమును చూపుచున్నది. శ్రమశీలకార్యకర్తలతోడమును సూచించు యావశ్యాసములు శావింపబడినవి, మీ విలేఖకుడు చెప్పుట అర్థవిహీనముగాను, అజ్ఞానముగా నున్నది. తత్సమమున రామలింగముగా రిచ్చిన యావశ్యాసము సభ్యులను తత్సంతోషకు దారిచూపుట కుదేరింపబడి యిక్కడ దెను.

రామలింగమాగారి యౌవన్యాసము (తూర్పు పాఠము) నకు విరుద్ధముగా నున్నను, కదవరకు, శత్రువులు కాంతముగా విసిరి, తమ యౌవన్యాసముతో, తమ యభిప్రాయము ననేక మారులు మాన్చుకొనుచు వచ్చిరి. తీర్మానమున కనుకూలరా? లేక ప్రతికూలరా? యని యభ్యుక్తు లడిగినప్పుడు, రామలింగ ముగారు తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును తెల్పడించలేక పోయిరి. కొంతకాల మైన తరువాత తీర్మానమును, మూడువంతులు తా ముమోదించెద మనియు, ఆరవర మైనచో, పన్నులు గూడ నిచ్చుటకు తీరస్కరించెద మనియు, కాని, కాననశభలను బహిష్కరింప నిష్ఠము లేదనియు నుడిచిరి. తుదకు, సహాయునిరా కరణ తీర్మానముతో ప్రతివిషయమునకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడిరి. అంతకుండి శత్రువులతో, వారి యౌవన్యాసము సామోదించువా రొకరైనచు లేకపోయిరి. తరువాత నలుగురు కర్తవ్యపర్యవేషింపింప తరువాత, డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యముగారు, రామలింగం గారు, నుడిచిన ప్రతిబంధకములను ఖండించిరి కాని, వానిని నిందింపలేదు. ! రామలింగముగారు, నుబ్రహ్మణ్యము గారిని, యిష్టముపన్నినట్లు యేనుగొడుగు వారు తమకు శత్రువుని నుడిచిరి. అప్పుడు లనేకమాకు లాటంకముబెట్టినను, విసక, రామలింగముగారు, డాక్టరుగారు కొలిదిగా మాట్లాడి నను, వారి కభ్యంతరము గలుగజేయుచు వచ్చిరి. ఏనిధనును ఓటును తీసుకొనకుండగనే, శత్రువులందఱు, సభనుండి లేచి పోయిరని, మీ విలేభతును ప్రాసించి అనత్యము. తరువాత నొకకత్తకు వీరోశన్యాస మిప్పించి సహాయ నిరాకరణ తీర్మానము, ఓటుకు పెట్టగా ఆతీర్మాన మేకగ్రీకముగా మోమోదించబడెను. ఒక్క ఓటు అయినను దానికి వ్యతిరేక

మనా లేను. తరుని. కొట్టింతుటకు స్వామిగారుకొందరి
అనువదలకు తనకొనికప్పించును పోలినవారి నహంకరముచే
తాను తప్పించుకొంటి మనియు, చెప్పుట నభ్యుదగినమాట
కాదు. కలిగినయములొను నభ్యుదగినయముతో మనగెను.

విశ్రాంతిద్యాలయపు, శాసనసభా యెన్నికలు,

(తమరణ సందర్భము)

విక్రమ చిహ్నాలయపు కానన శభామయ్య కలలో ఏమీ
 ఉను తుది ఓటర్ల జాబితాలో తన పేరున్న పోలింగు స్టేషన్
 వద్ద దక్క తదితర పోలింగు స్టేషన్లలో
 నెక్కడను ఓటునివ్వగూడదు. కాని ఓటర్ల తుది జాబితాలో
 కొన్ని పేర్లకెదురుగా పోలింగు స్టేషన్లు | వ్రాయబడియుండలే
 దు. తక్షణమయినను గూర్చి యొక ప్రకటన గాదింపబడుటైక
 డి. తుది జాబితాలో నేపోలింగు స్టేషన్లకింద తన పేరుండునో
 అక్కడనే, ఓటర్, తన ఓటునివ్వవలెను. పోలింగు స్టేషన్ల యొ
 దవారింపనివోటు తుది ఓటర్ల జాబితాలో యే భాగములో,
 యే వార్డులో, యే పురములో లేక యే గ్రామ
 ములో తన నామముండునో దానికి సంబంధించిన జనరల్
 పోలింగు స్టేషన్లో, తన ఓటును యివ్వవలెను. అటు వంటివి
 రెండుమూడు స్థలములున్నచో, మదరాసు కార్పొరేషన్,
 కమిషనరుకు జిల్లా కలెక్టర్లు, సిద్ధాంతము, స్థలములో
 నోటు నివ్వవలెను. అట్లు సిద్ధారణః కలపిన పోలింగు స్టేషన్
 వద్ద అక్కడే అభికారులు, మదరాసు కార్పొరేషన్స్ కమిష
 నర్ కాని, జిల్లా కలెక్టర్లుగాని నవంబరు 28 వ తేదీకి ముందుగా
 అచ్చటవచ్చి ఓటర్ల జాబితా నొకదానిని బహిరంగమున
 వలెను. వారి వారి కార్యాలయములలో గూడ, అజాదితాల
 ప్రతులను బహిరంగముచరలెను.

రాజమహేంద్రవరము

శక్తియపాఠశాల

మా కట్టించున కేరళసాతకాల 1907 సం. స్థాపించ బడినది ఇందికప్పుడు కి కరగలుగును, 250 మంది బాలుకును గలరు. దీనిలో పై కరగలుగునుకూడ కేరళరతి, ఉన్నకరత కాలగ మార్పుకుట ఇప్పుడు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇందుకు జులపుర సహాయముచేయు నుత్సాహముచున్నార.

ఈ పాఠశాలకు వట్టణమధ్యమన నొక వికలామను
తోటయొందు పాఠశాలాధికనములును గలవు. ఈతోటకు
శ్రీమదేమనామమైన అనుమతి గలదు. ఇకముందీతో
టకు తెలియజేయబడినచిన్నమగ తెలియజేయును, లేక తెలియ
తోట (అట్లగుచు) అని విలయమునైన బాగుండును.

తీలకు మెమోరియలు సంఘమువారు తమ విరాళము
లను పెచ్చించి ఈ తోటను వృద్ధికి తెచ్చిపూజలకు అనంద
ప్రదముగ నుండునట్లు చేయవలెను. గొత్తసభలకు చాలినంత
విరాళప్రదేశమున్న ఇండ్లుగలదు.

ఇది జాతీయకాదులకును, వారికాశ్యాసయములకును
కుంతి అశ్రమముగ నుండగలదు. — నేమనెన్ని.

ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಲ್ಪ

పురుషశ్రుతిమూల బూని నడచుటకుఁ బూచోలు
 కిది సమయమగుట, అరమరలేకను త్వరకడజేతము గదిమి
 గాంచుటకు తరుణమగునొ, జేతభక్తిలో వాసిగాంచును (స్త్రీ)
 సమాజమే ముఖ్యమగుట, మోసమైన వరజేతవస్తువుల దోచి
 స్వదేశము నిల్పనగుట, జేతనీవటల నుత్సాహించును వాసి
 గాంచుటకుఁ దోడ్పడుచుట, వేసటనొందక రాట్నముతో
 మనజేతంతువుల జేయుదము, గాంధీయచోట్యుని సంజేతము
 నటవ్రాందవపురుషుల దోడ్పడగల, పొందుగ నావరమంద
 రమును యానందముగను మదిబూడుదము. (ఇట్లు మొకమాంబ,
 ఏకా నెంటురన్నమ్మ, స్త్రీ సభాతన ధర్మకుండలి, అందరి
 పేట, గుంటూరు.)

కాస్టర్ ఓల్ నైట్ ఎలక్ట్.

దయచేసి తమయొక్క వోటులలో నొకటిని రావుబహదరు జి. నారాయణస్వామి శైట్టిగారికి యిప్పించండి. వర్తకులును, చెన్నపురి కార్పరేషన్ మెంబరు, ఎక్సైస్సు లైసెన్సింగు బోర్డుమెంబరు, పచ్చయప్ప ధర్మములలో బ్రట్టి, చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ సహాయాగ్రాహనాధిపతి, దక్షిణాంధియా చేంబరు ఆఫ్ కామర్సు మెంబరు, చెంగల్పట్టు జిల్లా తాలూకాబోర్డులలో మెంబరు.

బోల్షివిస్టులకు ప్రతికూలవర్తన: — క్రొద్దికోణం
క్రిందట వర్తనానుండి విపరీతము వచ్చిన వార్తలను బట్టి
మార్క్సిస్టావనులతో బోల్షివిస్టుల ప్రతికూలవర్తనావారికి విష-
యము చేపూరుచున్నట్లు తెలియచున్న దని తయారిన వ్యతిరేక
ప్రాసంగి. బోల్షివిస్టులతో యుద్ధము చేయుటవలన దని
చాలమంది ముల్లాలబోధ చేయుచుండిరి. ఆబోధనలచే చాల
మంది బోల్షివిస్టుల ప్రతికూలవర్తనలతో చేరుచుండిరి. ప్రతి-
కూల వర్తనావారి బోధనలవలన బోల్షివిస్టుల సేనలోని
మహమ్మదీయులు తిరుగుబాటుదారుల భయమున బోల్షివిస్టు
లానైనియస్ ను నిలిపి వదిలి. బోల్షివిస్టులు ఆక్రమించుకొనిన
రాజ్యములలో చాలభాగము తిరిగి ప్రతికూలవర్తనావా రాజక-
మించుకొనిరి. కొంచెము అండికాను రైల్వేమార్గమును కొన్ని
శట్టణములమూత్రమె యిప్పుడు బోల్షివిస్టుల స్వాధీనముతో
నుండెను. రైలుబండ్లమీద ప్రయాణము బోల్షివిస్టులశక్తి
కష్టముగా నుండెను. కొత్తబోల్షివిస్టుల సైన్యము లభింపకు
రావండే ఆటంకములు చేయుచుండిరి. బోల్షివిస్టులకు చాల
వ్యయమును కలిగించుచుండిరి. చాలసారులు ప్రతికూలవర్తన
బోల్షివిస్టులమీద తిరుగుబాటు చేసినట్లును, అతిగమముమీద
బోల్షివిస్టులు కొన్ని శట్టణములనుమూత్రము నిలుపుకొన కలిగి
నట్లును తెలియచున్నది. ప్రతికూల వర్తనావారి సయ్యవ్య-
మిశ్చటికి నలుబదివేలుండెను. వారే బోల్షివిస్టులను జయిం-
చువారి దగ్గరనుండి చాలఅయోధ సామగ్రిలను వశపరచుకొ-
నుటచే వారికిపురావర్తనలతో టేమియునులేదు.

దెంగాలు కానవనధ నియోజనము:- నియోజింతుబడిన
వారిపేర్లు ప్రకటించబడినవి. కాన్సిల్ ఆఫ్ స్టేటు 7 స్థానము
లకు 18 గురు అభ్యర్థులు, సామ్రాజ్యకానవనధ 16 స్థానము
లకు 48 గురు అభ్యర్థులు, స్థానిక కానవనధ 116 స్థానములకు
128 అభ్యర్థులున్నారు. కాన్సిల్ ఆఫ్ స్టేటుకు ఒక ప్రతినిధి,
సామ్రాజ్యకానవనధకు 4 గురు ప్రతినిధులు స్థానిక కానవనధకు
80 మంది ప్రతినిధులు ప్రతిష్టరులు లేకయే ఎన్నుకొబడిరి.

గోదావరి జిల్లా మారాటి గ్రామములో రాష్ట్రముల
వాడుక చాలా నెక్కువగ నున్నది. దానియందుండిన మరల
బహుభిక్షి లేదని ధనికులచేతను, బీదలచేతను నూడ వాడుక
చేయబడుచున్నది. ఏమాలవానిన రాష్ట్రముల ధ్యనియే!
నూజువడకి మగ్గుములతో నేయించుకొని బట్టల నువయోగించు
చున్నారని ఒకరు దెలుపుచున్నారు.

వర్తకసంఘములు. — జనులు తక్కి బొద్దకంపెనీల
 పేరుతో బొద్ద సంఘముల స్థాపిత ప్రయత్నములు చేయుచు
 న్నారు. రాగల కేవలారమున యీ దినములకు ఒక సభ జరు
 గును. గొప్పమార్పాడిని ఆంగ్లేయుల వీనియందుపై క్రొత్తపుచ్చ
 కొనుచున్నారని 'ఎంపెర్' పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఒక విమానము:—కలకత్తానుంచి బొంబాయికి గొప్పవర్తనము
ఒక విమానము కొనినట్లు హంద్రీపేజి ఇంచో బర్మా (బ్రాహ్మ)
పూరు కంపెనీవారివల్ల తెలియుచున్నది.

జే ల ము పా ట.

బెజవాడతాలూకా వల్లూరుపాలెంలో బండి
వెంకటకృష్ణయ్యగారి తా॥ ఆవులు. (వీటి తేగదూ
డలుసహ) యీనెల 25, 26, 27 తేదీలయందు
వల్లూరుపాలెంలో జరుగును. కావలసిన వారు
దవ్వసహితముగా రావచ్చును.

ಇಲ್ಲವು.

గుళ్ళ పల్లి రామస్వామి.

శ్రావణము

బెజవాడ ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాలలో
 పనిచేయుటకు ఆయుర్వేద వైద్యుడు కావలసి
 యున్నది. జీతము నెలకు 30 రూపాయలు మొ
 దలు 50 రూపాయలవరకు యియ్యబడును. వలయు
 వారు తమ అర్హతను తెలుపగల దృష్టాంతముల
 తో యీ క్రిందివారికి వెంటనే దరఖాస్తులు పంపు
 కొనవలయును. అంగీకరింపబడినవారు 1921-వ
 సం॥రం జనవరి 1-వ తేదినండి వనిలో ప్రవేశించ
 వలయును.

గోపు బాలకృష్ణయ్య కార్యదర్శి.

రామమోహన ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల, బెజవాడ.

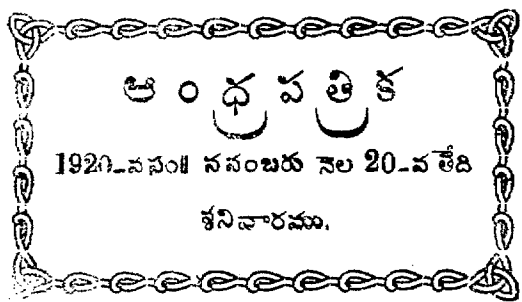
వాదితరపు, చ

విన్నపము.

పాను 1-కి 0-8-0 ఎంమిడి అచాల పెట్టినను కాగితములు దొరక కున్నవి. ఇంకను ధరలు హెచ్చు పడుటకు సూచనలు గలవు. ఆ కారణమున దీర్ఘవ్యాసములను కత్తికయందు బ్రకటింప జాలము. ప్రచురణమును గోరేపాడు సంక్షేపముగ నొకవైపుననే వ్రాసి పంపబ్రాతితులు. తేఖలను వ్యక్తుల నామములు లేకను "సంపాదకుడు" ఆంధ్రప్రదేశ్ యని వ్రాయవలయును. - ఆం. సం.

ఆంధ్రమహాజనసభ

సభ్యులను చేర్చుటకు స్వచ్ఛందసేవకులు కావలెను. సేవాకరణములు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయమునకు ధరఖాస్తు చేసినచో రక్షింపు స్తకముల బడయగలరు.

తలవనితలంపు

దైవసంఘటనము లతినిచిత్తములు. మానవుడు కాళ్ళతమకు ఏర్పాటుల జేసినటుల తలంచి, అవి శిలాక్షరములవలె నిలచియుండు నని సంతసించుచుండ, ఏదియో నొకయనాంతరముచే ఆ ఏర్పాటులన్నియు తలక్రిందగుచుండును. కదచిన యుద్ధము జరుగుచుండ, గ్రీను ఏ పక్షము జేరక వెనుక ముందాడుచుండెను. కెయిజరు బావనుటది యగు కాన్స్టేబులును, గ్రీనునకు రాజగ నుండు సంతకాలము, గ్రీను జర్మనులకు పక్షపాతము జూపుచుండ నను వదలిగలదు. మంత్రి యగు వెనిజలాను, ఉద్దండడు. వీరికి లాయడు బార్జిగారి పోలికలు చాలగలవు. కాని కాన్స్టేబులును రాజగ నుండు సంతవరకు, ఈతని తలంపులు నెఱవేరుట కష్టము. జేతమును విడిచిపెట్టి రాజును తొలగించుట కీతను విప్లవోద్యమము వారంభించెను. గ్రీను మిత్రమండలిపక్షమున జేరకున్న, మిత్రమండలివారి కపాయ మెంతయినను గలదు. అప్పుడు తుర్కీని ముట్టడించుట నులభసాధ్యము గాదు. జర్మనుల రాకపోకలను నిరోధించుటకు వీలుండదు. అందుచే గ్రీనును తమ వంకకు లాగుకొనవలె నని, జర్మనులును, తమ వంకకు లాగుకొనవలె నని ఆంగ్లేయులును తంటాలు పడిరి. జర్మనులకు, కాన్స్టేబులును అండగ నుండెను. మిత్రమండలి వెనిజలానుకు తోడ్పడుచు, ఆతనిని యధికారపదవిలో నుంచుటకు విశ్వప్రయత్నముల జేయుచుండెను. ఆంగ్లేయుల రాజనీతిచతురత ముందర, జర్మనుల మంత్రాంగము లేమి యక్కరకు వచ్చును? సంగ్రామకాలము వేరు. రాజనీతి చతురతవేరు. ప్రపంచ మంతయు జర్మనీపై ఎదురుతిరిగి యుండెను. అట్టివారితో జేరిన గ్రీను జేతమున కేమి లాభము? వారితో బాటు అడుగుంటుంటే సంభవించును. గ్రీను మిత్రమండలితో జేరిన సంత లాభము గలదో, వెనిజలాను కనిపెట్టెను. జేతలాభమున గాక, స్వప్రయోజనమున గూడ ఆత డ్యోచించెను. అట్టివాని

సహాయము గైకొనుటచే, తమ కెట్టి లాభము గలదో మిత్రమండలివాడు కనిపెట్టిరి. వెనిజలాను, కడు నేర్పరు. తన మాటను చెల్లించుకొన కత్తిగలవాడు. ఎవరితో నెటుల మెలగవలయునో తెలియును. తరుణావకాశమును చేత నిడుకొని, లాభము గాంచగల సామర్థ్య ముతనికి గలడు.

ఈసందర్భములన్నిటిని, కాన్స్టేబులును గ్రహించెను. జర్మనులతో జేరుచో, గ్రీను జేతమున కెట్టి సప్తము గలుగునో ఆతనికి తెలియును. కాని మిత్రమండలితో జేరుచో తనకు నిలువ నీడ యుండ దనువిషయముగూడ ఆతనికి తెలియును. మంచిచెడ్డల నన్నిటి నాలోచించి, రాజ్యమును విడిచిపెట్టి వెనిజలానుకు చోటిచ్చుట కాయన సమ్యక్తించెను. ఆతనికొడుకు రా జయ్యెను. కాని, ఇతను ఆలంకారప్రాయము మాత్రమే. అధికార మంతయు, వెనిజలాన్ హస్తగతమై యుండెను. వెనిజలాన్ అధికారమును వహించిన తరుణము ప్రపంచచరిత్రమునందు సందిగమయినది. నిరంకుశ ప్రభువగు రుష్యును బాగు పడవ్యతుకయ్యెను. కెయిజరుసాన మూగులాడు చుండెను. నిరంకుశ రాజ్యాధికతుల కది కాలముగాదు. అట్టి స్థితిలో, గ్రీను ప్రజలకును, కాన్స్టేబులును తొలగి పోయినచో, విప్లవకారు డగు వెనిజలానుకింద జేతము క్రమక్రమముగ ప్రజాస్వామ్యముగ మారు నేమోనను యాశ గలిగెను. లాయడు బార్జిగారి వలెనే వెనిజలానును, అధికారము పూర్తిగ చేజిక్కిక ముందు ప్రజాస్వాతంత్ర్యవాది. ఆతని మూలమున, జేతమునకు ముక్తిగలుగునని ప్రజలు తలచియుండుట, వింతలోనిది గాదు. గ్రీను యుద్ధములో జేరినందులకు లాభము గలిగినది. వెనిజలాను తెలివిలేటలవలన, సంధిసభలో గ్రీను జేతమునకు తుర్కీ భాగముగ స్మిర్నా ప్రసాదించబడెను. వెనిజలానును సంజోష బెట్టుటకును, తుర్కీని దండించుటకును ఈపని చేయబడినను, వర్తమాన మెంతమాత్ర మనుకూలముగ నుండలేదు. స్మిర్నా, త్రేను భాగములను తుర్కీ నుండి విడదీయఁగాని జేప్పిన లాయడుబార్జిగారి వాగ్దానములు, గాలి కెగిరిపోయెను. లాయడుబార్జిగారి వాగ్దానములనే నమ్ముకొని, సంగ్రామ సమయమునందు శాంతిలోనుండి ఆంగ్లేయుల కత్యంతసహాయము జేసిన, మహమ్మదీయులలో కోపాగ్ని ప్రజ్వలిల్లెను. అందుకు ఫలిత మెద్దియో వెల్లడి యగుచునే యున్నది. భారతవర్ష మంతయు నొక కొననుండి వేరొక కొనవరకు, తలదెల్లుచున్నది. తన మొఱలన్నియు సర్వార్థోదనము లగుటచే, సాత్విక సహాయ నిరాకరణమార్గము నవలంబించవలసి వచ్చినది.

సంధినిబంధనలు, ఆంగ్లే జేతమునం దయినను సంతృప్తి గలిగించ గలిగెనా? వెనిజలాను మంత్రాంగమునకు ఆంగ్లే జేతము లొంగిపోయెననియు, హిందూ జేతమున విషమస్థితి గలుగజేసెననియు, న్యూస్ పేర్లుమెను మొదలగు వ్యక్తికలు వ్రాసెను. వెనిజలానుకు సర్వాధికారము హస్తగతమయిన పాటినుండియు, ఆతనిలో దాగుకొని యున్న ఇ-పీయల్ బీజములు మొలకలెత్తి చిగురు పెట్టి వారంభించెను. ప్రజాశక్రమణ వాంఛ ఆతనియందలికి యుండెను. తుర్కీ-బాతీయవాదుల నడచుటకు ఆతను తన సైనికుల బంపెను. కాని, వారు అపజయము బడసిరి. వెనిజలాను పరిపాలనచే, ఇంపీయలిస్టు మృద్ధియగునే గాని, ప్రజాప్రభుత్వ మేర్పడెడినూచనలు గానరా పని ప్రజలకు దోచియుండవలెను. వెనిజలాను మాత్రము ప్రజలలో బెరిగిన ప్రతికూలాభిప్రాయమును

గ్రహించకుండెను. ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్త మగుటకు తనకు మేతెంచెను. గ్రీను రాజ కోతికలది చనిపోయెను. ఆతని మైనరు కుమారుడు, అడ్మిరల్ కాన్స్టాబులియోటిను రీజెంటుగ నేర్పడెను. ఈతను వెనిజలాను వక్షపాతి. 1916-వ సంవత్సరమునందు వెనిజలాను క్రియద్వీపమున విప్లవోద్యమము వారంభించినపుడు, వెనిజలానున కతడు సహాయము జేసి యుండెను. ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికలలో, వెనిజలాను వక్షమునకు పూట్లు చాల కొద్దిగ వచ్చెను. కాన్స్టేబులును వక్షపాతులకు పూట్లు అధికముగ చేకూరెను. ఇట్టిస్థితి సంభవించు నని, వెనిజలాను గాని, ఆంగ్లే ప్రాంతీజేతములు గాని కలలోనయిన దలచి యుండలేదు. ప్రజాభిప్రాయమును కనిపెట్టి వెనిజలాను తన పదవికి రాజీమానా నిచ్చెను. రాలీ మంత్రులవని నధిష్ఠించెను. రీజెంటు మాత్రము, వెనిజలానుతో పాటు మొదట రాజీనామా నిచ్చి యుండలేదు. తుదకు రాలీగారి ప్రోద్బలమువలన రాజీనామా నీచువలసినవైనను. రాలీగారే, రీజెంటుగా నియమించబడిరి. వెనిజలాను, ఏదెప్పు విడిచి పెట్టి వెడలిపోయినటుల, రూటరు డెలుపుచున్నాడు.

మం దేమిజరుగును? కాన్స్టేబులును వక్షపాతులకు, వెనిజలానుగారికి గలిగిన పరిభవము మిగుల సంతోషము గలిగించుచున్నది. కాన్స్టేబులును తిరిగి రాజగునా? ఆ విషయమై ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనబడును. ప్రజ లాతని రాకకు సమ్మతించిన, కాన్స్టేబులును సింహాసనమును అధిష్ఠించవచ్చును. ప్రజ లాహ్వనము జేసినగాని, తానాబాధ్యతను వహించనని, కాన్స్టేబులును వ్యతికాశ్రయింపు లొకరితో జెప్పెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులబట్టి ఆతని రాకకు ప్రజలంగీకరించవరని యూహించవచ్చును. కాన్స్టేబులును తిరిగి రాజగుచో, ప్రపంచపరిస్థితులలో నెట్టి మార్పు గలుగునో యోచించుట యావశ్యకము. ఈతను జర్మనుపక్షపాతీయయినను, జర్మనులు చితికిపోయి యుండుటచే, వారికి వీరిపుడు చేయదగిన సహాయ మంతగ నుండదు. అంతియగాక, మిత్రమండలిని సంతోష బెట్టి, వారిని మెప్పించుటకు, కాన్స్టేబులును ఆతురము జూపుచున్నటుల, రూటరు తంలివార్తలలో గలరు. ఈ వార్త నిజమయినను, మిత్రమండలి ఆతనియెడల సమ్మతము జూపజాలదు. జర్మనుల ప్రాబల్య మడగిపోయినను, ప్రతికూల శక్తులనేకములు పొడగట్టుచున్నవి. అన్నిటి కన్నను, బోల్షెవిక్కుల యొకద్రవ మధికముగ యున్నది. ఈయుక్తద్రవమునకు కాన్స్టేబులును తోడగునేమో నను భయ ముండవచ్చును. కాన్స్టేబులును రాజ్య సూక్రమింపకుండ, మిత్రమండలి నిరోధించుటకు వారికి శక్తి డవకావము గలదు. వారు ముందేమి చేయదలచిరో త్వరలో వెల్లడియగును. మరియొక విషయ ములోచింత దగియున్నది. గ్రీను జేతములో గలిగిన మార్పు తుర్కీ పరిస్థితులలో మార్పు గలిగించునా? ఈ ప్రశ్ననే, మన మిప్పు డాలో చింత వలసి యున్నాము.

గ్రీను జేతములో సంభవించుచున్న విషయములు, తుర్కీ-పరిస్థితులను తాకుమారు జేయవచ్చునని, బోనర్లాగారు పార్లమెంటుసభలో నుడిచి యుండిరి. కారణ మేమో చదువరులు గ్రహించి యుండవచ్చును. నిజ ములోచించిన గ్రీను జేతమునకు, సంధి నిబంధనలవలన గలిగెడి శాశ్వతలాభ ముండదు. తురుష్కు లధికముగ నున్న భాగములను వారియిచ్చకు వ్యతిరేకముగ గ్రీకులు పరి

పాలించబడుతున్నారని భావించుచున్నారు. వీరిని లొంగ జేయుట గ్రీకులకు కష్టమగును. గ్రీకులకు సైన్యము లెక్కువ. తురుష్కులని వీరు భయపడకుండుటకు లక్షలు పదిలంబులు పెట్టబడును. వేరొకరైనను అవలంబించిన ఇంపీరియల్ పద్ధతి వలన, జేతమునకు లాభముకన్న నష్టముధికముగ గలుగునని, గ్రహించ వచ్చును. అట్టిస్థితిలో నూతన ప్రభుత్వమువారు, గ్రీకులకు చేకూరిన క్రొత్తభాగమును వదలివైచి తమ చేతుల కడుగుకొనవచ్చును. అటుల గాక, ఆయా హిందూ ముస్లింల, స్థిరముగా వేరొకరైనను పాలించునట్లు, తుర్కీ వారును, గ్రీకు ప్రభుత్వమువారును చేతులగట్టి, వేరొకరైనను వదలగొట్టవచ్చును. ఇట్టి యొక ద్రవ్యమును ఆంగ్లేయులుగాని, ఫ్రెంచివారుగాని చూడకనే చేయజాలరు. ఏది యెటు లున్నను, తుర్కీలో నూతన ప్రభుత్వము సమాధానపూర్వక ముగ విభేదములను పరిష్కరించుకొనుటకు ప్రయత్నించవచ్చును. ఇటుల జరిగెనేని, బ్రిటీషు ఫ్రెంచి మంత్రులపర్యాయులన్నియు తలక్రిందుగావచ్చును. ముందుబోయినగొయ్యి, వెనుకకుబోయిన సొయ్యి వలె, బోనర్లా ప్రభుత్వమును ప్రస్తుతస్థితి దోచుచున్నది. మంత్రుల కేటుల దోచినను, సందర్భములను నిష్పక్షపాతముగ యోచించిన, కలవరమున కవకాశము గాన్పించదు.

గ్రీకులను దేర్చిన క్రొత్త ప్రభుత్వము మిత్ర మండలికి వ్యతిరేకముగ దిరిగినచో, అట్టివారికి తుర్కీ భాగములను ఒప్పగించబెట్టుట కన్న అవ్యక్తపు పని యింకొక టుండబోదు. అటుల జేయుట, మిత్రమండలి స్వలాభమున కెంతయు నష్టదాయకము. క్రొత్త ప్రభుత్వము, దానియంతట నదియే స్థిరముగా వదలివైచి తుర్కీలో సమాధాన పడుచో, అప్పుడు మిత్రమండలివారు పంతోప పడవలసి యుండును. ఏలనన, తుర్కీపై విధించ బడిన నిర్బంధములచే, మహమ్మదీయ ప్రపంచ మంతయు తల్లడిల్లియున్నది. లాయడు జార్జిగారి వాగ్దానములు భంగపరుపబడినవి. గ్రీకుదేశము ఉదారభూమియై ముగ ప్రపంచములచే, లాయడు జార్జిగారు బుద్ధిపూర్వకముగ జేయలేని కార్యమును, గ్రీకుదేశము జరిగిన దగును. ఈ యవకాశము దీసికొని, లాయడు జార్జిగారు, తుర్కీకి న్యాయము జేయవచ్చును. మహమ్మదీయులలో గలిగిన యశాంతిని ప్రోద్బలపచ్చును. సెవరను భంధిని, మహమ్మదీయభిప్రాయానుసారముగ, మార్పులకు మంచి యవకాశ మిప్పుడు చిక్కినది. లాయడు జార్జిగారు, ప్రస్తుత సందర్భములను గమనించి, లేనిపోని కలవరమునకు లోనుగాక, నేర్పులో ముందుకు నడువగలిగిరా, తమకుగలిగిన యెవకేర్పరి కొంతవరకయినను మాత్రమే గలరు. అటులగాక, తలవని తలంపుగ చివరకు చేజిక్కిన యవకాశమును గూడ వీరు బారవిడచెద లేని, తమ యసమర్థతను ప్రపంచమునకు చాటిన వారయ్యెదరు. ఎవ రెటుల యాచరించినను, తుర్కీ సంది మార్పుజెందకమానదు. యూరపుఖండము నందు, బాల్కనురాష్ట్రములపై ఎల్లప్పుడును ప్రపంచ సంచలనము గలిగించుచుండెను. పెద్దజాతులకు దురాశనుపురికొల్పి, కల్లోలము కలిగించుచుండెను. గ్రీకుదేశమున ప్రస్తుత సమయమున గలిగిన మార్పు యూరపుఖండ వ్యవహారములను మార్పు జేయకమానదు. గ్రీకుదేశము, ప్రపంచచరిత్ర యొక దర్శన ప్రాముఖ్యము పొందినది.

ప్రాచీన గ్రీకుదేశ చారిత్రము, నేటికిని ప్రపంచము నాశ్చర్యనిమగ్నము గావించుచున్నది. పాశ్చాత్య ప్రపంచమున నాగరికము వ్యాపించజేసినది గ్రీకు దేశమే. అట్టి గ్రీకుదేశము, ప్రాచీన సాంప్రదాయానుసారముగ, అన్యదేశాక్రమణపు దురాశను మాని, తుర్కీ భాగములను తుర్కీకి వదలివైచి, పెద్దజాతులకు తగిన గుణపాఠము నేర్పుచో, మరి యొకమారు అద్వితీయచరిత్రను గాంచగలుగును. కాలచక్రమును ద్విక్వగల భగవానుడే, ప్రపంచ మున న్యాయమును స్థాపించగలడు. మానవుల స్వాధీనతను ప్రయత్నములతో ద్రోలగలడు. ప్రపంచపు భావిస్థితి ఏమి యుండునో, కనుగొన నిరీక్షించ వచ్చును.

బరువు దొలగించుకొనుట

మితవాదులు, ప్రభుత్వమువారిచే మోప బడిన బరువును తొలగించుకొను చున్నటుల, మా పాఠకులు గ్రహించియుండురు. లీడరు ప్రకృతి తిరిగి యటుల ప్రాయచున్నది:

“తమ మాటలను విన నొల్లని ప్రజలను క్రబోధించుటకు మితవాద వాదులు పూను కొందు రనుట, వ్యర్థపు తలంపు. ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించి నిర్బంధవిధానమునకు మితవాదులు తాత్కాలికముగా రని చెబుట, అసభ్యము. ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధించిన ప్రతికూల పరిస్థితులలో, మితవాదులు చేత నయిన రీతిని ప్రవర్తించు చున్నారు. ఆంగ్లో హైందవ ప్రతికూల భయ పెట్టినను లాలించినది, మితవాదులు తమ ధర్మమును తప్పక నెఱవేర్చుచుండురు. కాని, దేశ పరిస్థితులకు మొదటిబాధ్యత, పిమ్మట బాధ్యత గూడ, ప్రభుత్వమువారి వైన మాత్రమే నిలచి యుండును.”

మితవాదుల దరిజేర్చుపద్ధతి వ్యర్థపద్ధతి యని క్రతుభుత్వమువారి కీసరికి చెలిసియుండును. నేషను ప్రకృతి చెలిపియుట, దేశములో వారి పలుకుబడి సున్న. హృదయమునందు, వారును అతివాదులే. ప్రజలందరను ఏకాభిలాషులై యున్నారనుట నిశ్చయము. వారి కోర్కెలను సఫలపరుచుటయే, ప్రస్తుత సమస్యను పరిష్కరించుటకు ప్రధాన మార్గ మని, క్రతుభుత్వమువారికనయినను గ్రహించుట, అత్యవసరము.

ఒక్కటే సాధనము

మార్షింగ్ పోస్టు మొదలగు ఆంగ్ల దేశ ప్రతి కలు పిడుగునకును బిచ్చమునకును ఒక్కటే మంత్రమును ప్రయోగించు మని హిత మొనగు చుండును. దండన మార్గ మొక్కటే వీనికి గోచ రించునది. అట్టి స్థితిలో గాంధీని దండింపు మని మార్షింగ్ పోస్టు ప్రతిక మాంటానూ గారిని కోరుట, వింతగాదు. పాలేమాలే గెట్టెలో, సెయింటు నిహలుసింగుగారిందుకు జవా బిచ్చు చు, నిర్బంధములవలన లాభముండ దనియు, ప్రజల కోర్కెలను సఫలపరచుటవలననే యీకార్యము నెరవేరుననియు, వ్రాసిరి. ప్రజలకోర్కెలు సఫల పరుపబడు సూచనలు గాన్పించవు. అట్టితరీ మార్షింగ్ పోస్టు ప్రతిక గలపిన హితమే నగ్గ వచ్చును.

నూతనరాజ ప్రతినిధి

విల్లింగ్డను ప్రభువు నూతన రాజప్రతినిధి గావచ్చు నని, నేటి తంతివార్తల జట్టి కనుగొన వచ్చును.

సెంట్రల్ లేబరుబోర్డు - చెన్నై పేరి
ఈ నెల 19 క తేది శుక్రవారమునా దొకసభ జరి గెను. తత్సమయమునందు, అట్టేరకు 26 వ తేదీని వసిన వార్త నడుపించి, అభిలభ్యతవర్తకసంఘ మహాసభ వారు గావించిన తీర్మానము నామోదించుచు యీ క్రిందితీర్మాన ము గావించిరి. దానిని, భారతీయభుత్వమువారికి వంతుట, సంఘ కార్యదర్శి కనుమతి యిచ్చబడెను.

కాశీయనమితివారి నిబంధనల ననుసరించి రాబోవు తత్సమయమున జరిగిన జరుగ నైయున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యక సభకు యీ క్రిందివారిని హిందూ కార్యకర్తలనుగా బంతు టకు తీర్మానింపబడెను. అభిలభ్యతవర్తకసంఘము కభ్య క్తుక వహించిన లాలా లజపతి రాయగారు, ప్రతినిధిగా వంతుటకు, సలహాదాతగా బి. పి. వాడియా డి. చమన్ లాల్ గార్లను వంతుటకు తీర్మానింపబడినది. వ్యవసాయ కార్యకరపున గూడ సలహాదాతలకు తి. సి. కొ. ని. వెల్లు ట కభ్యుత్సల కనుమతి యిచ్చ బడెను. కాశీ య న మి తి నిబంధనల ననుసరించి, యేర్పాటుకబడబోవు విచారణ సంఘ మునందు బోర్డింగ్ గారు సభ్యులుగా నుండుటకు తీర్మానింపబడి నది. బకింగ్హమ్ మిల్లులలోనుండి, తరుచుబడిన కార్యకులకు జరిగిన యశ్చాయమున, నివారించ జేయుటకు ప్రచారము గావించుటకు తీర్మానింపబడెను. తత్సంబంధము గొప్ప కార్యకర యొకటి రేపు తథ్యాన్నామ, నమద్రతబాద్తున జరుగునని సెంట్రల్ లేబరుబోర్డు కార్యదర్శి లగు భట్టాచార్యులు గారు చెప్పుచున్నారు.

మెక్సిగనుగారికి బహిరంగ లేఖ

లాలా లజపతిరాయగారు నర్ ఎడ్వర్డు మెక్సిగను (కంజాయి లెప్టినెంటు గవర్నరు) గారికి బహిరంగ లేఖను వ్రాసిరి. ఇటీవల కాననసభ్యుల నిర్బంధ మెక్సిగనుగా రాసం గిల యుపశ్చాయమును భాగు గా రాయగారు వి హ ిచ్చుచు. “ప్రజలకును క్రతుభుత్వమునకును గల భిన్నాభిప్రాయముల మూలబారణమునూర్చి మెక్సిగనుగా రేమియును జరుగక మిచ్చుటండి. నర్ ఎడ్వర్డు గారికిని మనము గురు కు కనంబంధ మేర్పడినది. మనము ద్వేషమును దారుణ క్రియ లను వియోగమును కోరుటలేదు. మనమునుబడి సాగినంతకాలము దారుణ క్రియలు జరగకుండ చూచుటయే మన సంకల్పముగాని స్వరాజ్యాందోళనమును కొనసాగించుటవలన నెట్టి బాధలుకలిగినను మేమా ఆందోళనమును సాగించుటకే నిశ్చయించితిమి. దొరతనమువారు కాంతిని నద్యాకమును నిక్క ముగ జడయగోరడలేని వాని కొక్కటియే మార్గములను తీర్చి సందిన స కరించుటకు దొరతనమునా రేమి చేయ దలచినో తెలుపవలెను. ఉత్తర మను స్యవశిపాలనమును తె టుటకే లేక క్షిణకాలమున మాకొనగవలెను. కాశీయననా నిర్మాణమునకు ప్రారంభ మొనరింపవలెను. కంజాయి దారుణ ములవలన కలిగిన వ్యధను తొలగించవలెను. అట్లు జరిగిన కాంతి నద్యాకములను గూర్చి మాచుటించ వలగునని లజపతి రాయగారు వ్రాసిరి.

మండిత రామనారాయణ దత్తుగారి కేసు.

ఆగ్రాలో రాజద్రోహకరమున నుపశ్చాత మిచ్చరిని పీరివై తేబడిన కేసును 19 క తేదీని రిజిస్ట్రేషన్లు నిచారణ జేరెను. సేనీవేరమును వేయలేదు. సెప్టెంబరు నెల 19 క తేదీని కారూనందరామనందు కే నొసగిన యుపశ్చాతము నుండి కొన్ని భాగములపై కేసు చేసిరి. కేసు చెప్పిన దొక టి వారు వ్రాసిన వికారణ. కేరీవత్తుకు కేసు పూర్తిగా ఖండించినాని వానిని నే నంకిమాత్రము నామోదించలేదు కేసు భాగము మోదయ ప్రతికకు సంపాదకవదన. ఆ పాత్య మహాపాతకుని కేసాప్రతికయందు ఆనెలలో ప్రక. టించితిని గాన కేసాపాత్యకు నుబద్ధించితి ననుట మాస్యాన్న దము. నే నెప్పటికిని దానిని సమర్థింపజాలను. సెప్టెంబరు 19 క తేదీని యుపశ్చాతంక నువసిన కాకిరాక అలస్యమగుటచే ననుట హెచ్చుతుంది నమాదేకమై యుండుటచే కొంతసేపు ముచ్చటించవలెనని నన్ను కోరినందున కేసు మాటలాడితిని. నేనా సభలో ముచ్చటించుటనియుండునని నాభు తత్సూర్యము యుచే భావకున్న విషయమును గూర్చి తోచి నిమిషములు మాటలాడితిని. ఉపశ్చాతమును భ తెలుతక నచట నచటకొన్ని పాత్యములపై నీచూచి మే గోచరించునని దత్తుగారు వ్రాసి య హాళిగు మాకర్చెంటులో మాటలాడ తమవారికి తెలుపుటగూడ బరస నడిచెను. దిశంబరు 1 క తేదీని

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఎ. రంగస్వామి అధ్యక్షుగా, ఎస్. శత్యమాన్ రిగిరపురము కలసి మాట్లాడుతూ ప్రచారము చేస్తున్నాడు. చెన్నపురి నుండియు, రాజధానిలోని తదితర ప్రాంతములనుండియు, మా స్నేహితుల నేతలు, రాజున్న శాగ్రామ కాంగ్రెసు సభ్యులు మానకు కాంగ్రెసు ఉద్యమమును గూర్చి ప్రచారము గావించు తలపిన దని మాకు ప్రాచుర్యము. దేశంబయ్యేగా, మేము ట్టి ప్రచారమునకు పూనుకొన దలచుకొన లేదని మా స్నేహితులకు చెప్పుచు ప్రమాదము గోరుకొనుచు మాండుగల దయకు వారికి వందనము అర్పించుచుంటిమి. మా రక సంస్కారణములను సరించి, జరుగ వోవు కాననభా యెన్నికలను; బహిష్కరించుటను గూర్చి ప్రస్తుతము యారాజధానిలో కాంగ్రెసు ప్రచారముక్రిందను, ప్రబోధము గావించబడుచున్నది. ఈ ప్రచారములో మేము 1000 తేనుకొన కూడటకు కారణ మందరికి తెలిసివదియే. తగిన ఆకాశము లేకపోవుటచేతను, యీ రాజధానియొక్క తదితరులు క్లిష్టముగా నుండుటచేతను, యీతలవెట్టిన కార్యము కొనసాగదను, నభ్యుక్తులతో మేము చేరువనీతిమి. కాననభా లేవన దండరితకు బహిష్కరించుటచే, అప్పుడు కాతీయ కాదు అందరి కాననభా భుజులకు టిట్ట ప్రయత్నించి, విజయము పొందకలెను. అప్పుడు నిరంకు కాధికారులతో సహకారము పొందక పూర్వమును కాధికారులతో సహకారమును పొందుటకు సంస్కరణముల చట్టమును పూర్తిగా మాన్యుటకు జలంతము నెట్టవచ్చును. కాంగ్రెసు తీర్మానము నామోదించినది. సహాయరాకరణోద్యమములో బూర్తిగా నభ్యుక్తులను గల్గించి జేతులలో కాగ్య నిర్వహణమును వదిలి వేయుట ధర్మమని తలచి, వదిలితిమి. కాననభా బహిష్కరించుటను గూర్చి ప్రబోధము గావించుచున్న మా స్నేహితుల ప్రచారమునకు భంగము కలుగు దని తలచి, మేము మా కేసు నొల్పబడుటకు సిక్వయించుచుంటిమి. ఈ కార్యములను వివరించు వెంటాడుతున్నాము.

కాంగ్రెసులో గావించబడిన సహాయరాకరణ తీర్మానములోని, విషయముల నేతలు, తిరిగి శాగ్రామ కాంగ్రెసులో ప్రసంగింపబడును. స్వగత్యము త్వరలో సిద్ధించుటకు గాను చేయవలసిన ప్రచారోద్యమమును గూర్చి విక్రయించుటకు శాగ్రామ కాంగ్రెసులో చేర్చబడును. గాన, శాగ్రామ కాంగ్రెసునకు కందన విజృంభి, తమను స్వకరిపాలనము వచ్చుటకు చేయు రాజకీయ ప్రచారము నాలోకించుటకు తప్పించవలసి నున్నది. రాజకీయ ప్రచారము గావించుటకు బాధ్యతను వోదానిని మేము తయారుచేసి త్వరలో బ్రతిబింబమునా. దేశంబయ్యే మాసారంభమునందీ, ప్రచారము గావించు నై యున్నాము.

నోటీసు

తిరుపతికి సమీపమున నుండు అలమేలు మంగాపురం అనే తిరుచానూరు శ్రీ పద్మావతి అమ్మవార్లవారి బ్రహ్మాత్మవం 1920 సంవత్సరం దేశంబయ్యే నెల 7 తేదిలో ప్రారంభమై 9 రోజులు పుత్సవము శోభాయమానముగా జరుగును అనే సంగతి ప్రచురపరచడ మయినది.

తిరుపతి తిరుపతి రంగయరా } సి. దొరస్వామయ్య,
దేవస్థానం అధ్యక్షుడు, }
15-11-20. } దివాన్ పేషెంట్.

కావలెను

ఒక కంపెనీ మేనేజింగు ఏజెంట్లకు వారి తరపున కాఫీ, టీ, మొబైల్ ఆయిల్లు, సబ్బులు మొదలగువాటికి ఆర్డరులు తీసివంపుటకును, మరి ఇతరపనులు చూచుటకును, లైఫ్ ఫైర్ ఇన్సూరన్సు కంపెనీలకుగాను కాన్ వాసు చేయుటకును, చెన్నరాజధానిలోని ప్రతిజిల్లాయందు మాత్రమే క, మైసూరు, హైదరాబాదు, కొచ్చిన్, మద్రాసు, మదలగు స్వదేశ సంస్థానముల బ్రాంట్లు కావలెను. జితము, కమిషన్ యుబడుము. మంచి అనుభవము, ప్రమే దరఖాస్తులు పంపుకొన ఫరమ్.

C/o మేనేజరు,
ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కావలెను.

కార్పొరేషను వారి ఎడ్లకు 1920-వ సంవత్సరము దేశంబయ్యే నెలకు కావలసిన 1,60,000 పౌనుల ఉలవలు సప్లయచేయుటకు ధరల వట్టిని ఈక్రింద చేవ్రాలుచేయబడిన వారివలన ఈ నెల 25-వ తేది మధ్యాహ్నం కి గంటలవరకు అంగీకరించబడును. ప్రతి ఆంధ్రుని ఒక కవరులో అతికించి, కవరుపైన 'ఉలవలు సప్లయచేయుటకు ఆంధ్రు' అని వ్రాసి వంపవలెను. మాదిరిలు పెద్ద తెల్ల సీసా బుడ్లలో వేసి శాగ్రామ సీలుచేసి వంపుచున్న 500 లు ధరావత్తు కట్టవలెను. ఏ ఆంధరు దారుని ధరలు అంగీకరించబడునో అతడు 1920-వ సంవత్సరము దేశంబయ్యే నెల మొదటితేది మొదలు కొని 1920-వ సంవత్సరము దేశంబయ్యే నెల 31-వ తారీఖునాఁపుల, విశువులకాలం చీఫ్ సూపర్ టెండెంటు గారివలన, ఏయే తారీఖునందు ఎన్ని పౌనులు ఉలవలు యివ్వవలె నని ఏర్పాటు చేయబడునో, వాటిని అంతయు సెంట్రల్ గ్రామ్ డిపో అయిన ట్రిబ్యునల్ బేసిక్ వద్ద, నిర్ణయకాలము నందు డెలివరీ చేయుటకు బద్ధుడౌను.

జయమొందిన ఆంధరుదారుడు వై వరత్తుల ప్రకారము, తాను నెరవేర్చునట్లు ఆంధరులు అంగీకరించిన కి దినముల లోపల అగ్రిమెంటు వ్రాసి యియ్యవలెను.

బుడ్లను శాగ్రామ తుదిలించినప్పుడు, చెత్త వైకి వచ్చుటకు వీలుగ నుండుటకై, ముక్కలు భాగమువరకే వాటిని నిండించవలెను.

హెల్త్ డిపార్టుమెంటు } కే. రాఘవేంద్రరావు,
మదరాసు కార్పొరేషన్ }
18-10-1920 } హెల్త్ ఆఫీసరు

మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్వరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము.
హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి
మానేజరు:— ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్స్.

ఫస్టును రూ 5,15,00,00 వైగానే యున్నవి.
1919-వ సంవత్సరము నందు
వరుంజడి ,, 84,98,305
ఇవ్వులు జరుగు చున్న అమ్యూ
రెన్యూల మొత్తము ,, 24,63,20,000
మునుపటికంటె ఇవ్వుడు పాలిసి
దారుకు బాన్టిగా చెల్లించిన
మొత్తము ,, 5,50,00,000
ఈ కంపెనీ తరపున వనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ భూలరుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.
ధరఖాస్తు పాఠములకు యీ క్రింది విలాప మునకు ప్రాయము.
872
Apply to:—
F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building,
Post Box No. 8, Madras.

వ్యాపారము, ధరలు.

చెన్నపురి: శనివారము

వాటాలబజారు

బజారులో నేడు ధరలు నిలబడి యున్నవి. కోయం బుత్తూరు వాటాలధర ప్రారంభములో రు 857 చివరకు 857½ అ. గోకాబ వాటాలధర ప్రారంభములో 182½ చివరకు రు 184½.

తదిమ్యూజేరములు:—

కర్ణాటకమిల్లు అర్ధవాలూ రు 875 విల్లింగుడనునూ నేతకంపెనీ నూటికీనూరు కర్ణాటక జిన్నగు కంపెనీ నూటికీ నూరు. తాతా ఇండస్ట్రీయల్ బ్యాంకు రు 88 ఇండియన్ ఏక్ ఫ్టిల్స్ కేలికంపెనీ నూటికీనూరు. పుదుకాడురబ్బరు కంపెనీ రు 50 దేవిదుమిల్లు రు 1627½ చెన్నపురి బ్యాంకు రు 1675.

నగదు బజారు

మారకము

బ్యాంకులు తెల్లగొంబ్వారా సామ్మ్యుకంపుటకు పెన్సి 18-8-8 బ్యాంకు దర్శనముండి పెన్సి 18-7-16 బ్యాంకులలోనుగోంబ్వరముండి సీయూ పెన్సి 19-9-82 8 సెలకాయదా 20-8-4 6 సెలకాయదా పెన్సి 20-5-16 బజారు ధోరణి మందముగ నున్నది. అమెరికాదారుల దర్శనముండి అమ్యుక్తుధర నూటికి రు 880 అ, కొనుగోం 100 కి రు 840 అ. కావోబ్యాంకు అమ్యుక్తుధరముండి లేదా తెల్లగా ము రు 88 అ.

హంకాంగు బ్యాంకు అమ్యుక్తుధరముండి లేదా తెల్లగా ము 100 దారులకు రు 270 అ.

మంగుపా అమ్యుక్తుధరముండి లేదా తెల్లగా ము 100 టీయలకు రు 860 అ.

జపానబ్యాంకు అమ్యుక్తుధరముండి లేదా తెల్లగా ము 100 యెమ్మలకు రు 195 అ.

అమ్యుక్తుధరముండిధర 100 దారులకు రు 120 అ.

చెన్నపురి బ్యాంకువాలూ రు 1675 అ అమ్యుక్తు.

చెన్నపురి బ్యాంకు నూటికి వడ్డీ రు 7 అ
బొంబాయి ,, 7
తెంగాలు ,, 7
ఇంగ్లండు ,, రు 7 అ

కర్రములు, వాటాలు

8½ వడ్డీ రూపాయల కర్రములు రు 50
5½ ,, యెద్దప కర్రములు 1921 రు 99 ,, 100
5½ ,, 1922, 1928 రు 98 ,, 99
5½ ,, 1925 రు 98 ,, 99
5½ ,, 1928 రు 98 ,, 99
6 ,, 1920, 1980 రు 99 మొదలు 100

జరిగిన వ్యాపారము

కర్ణాటకమిల్లు అర్ధవాలూ (రు 250) రు 575 విల్లింగుడను నూ నేతకంపెనీ (రు 100 లో పాతిక చెల్లించింది) రూ 4½ కట్టను.

కర్ణాటక జిన్నగుకంపెనీ రు 100 లో పాతిక చెల్లించింది) నూటికి నూరు.

కోయంబుత్తూరు నూ నేతకంపెనీ (రు 100) రు 856, 857, 857½, 859 దేసెంబరు.

గోకాబమిల్లు (రు 100) రు 181½, 182½ 182½ దేసెంబరు.

తాతా ఇండస్ట్రీయల్ బ్యాంకు (రు 75 లో రు 22½ అ చెల్లించింది) రు 88/-

ఇండియన్ ఏక్ ఫ్టిల్స్ కేలికంపెనీ (రు 10 వాలూ లో రు 2½ చెల్లించింది) నూటికి నూరు.

పుదుకాడు రబ్బరు కంపెనీ (రు 15) రు 80/-

దేవిదుమిల్లు (రు 250) రు 1627½ అ.

చెన్నపురి బ్యాంకు రు 1675.

మలసను టాడు అందు కో,

దకారీలు, చెన్నపురి.

వెండి బంగారములు

బొంబాయి బజారు కుక్కబారము:—బంగారము 26/15 టెంకపాబంగారము 26/18 మొదటివాయిదా 26/14.

వెండి వాజర 110/8 మొదటి వాయిదా 109/8

మా రకము:—బ్యాంకులవ్వారా సామ్మ్యు కంపుటకు రూ పి 1.6½ పె. దర్శనముండి పి 1.6 8/16 పె.

బొంబాయి, నవంబరు 20:— బంగారము వాజర రు 26-12-0 వాయిదా 26-14-0 బాసు 16-10-0. వెండి రు 111/- ప్రత్యేకపువార్త.

చెన్నపురి శనివారము :— బంగారము మేలిమి రు 26/0. కాసులు 16-10-0. బాన్టీ అరబాసు 10/12. రాణీ 10/4 దారుల 69/4 వెండి రు 107.

The Future of Persia.

Lord Curzon's Statement.

Persia's Responsibilities.

(Reuter's)

LONDON, November 17.

The following is the full version of the statement regarding Persia made by Lord Curzon in the House of Lords yesterday. Lord Curzon said:—"Some critics in their anxiety to prove that the Government are guilty of some sinister motive describe our Persian Policy as one of wild and reckless adventure and of a spread-eagle Imperialism over the wastes of Central Asia. Have we not enough to do at home, they say, why bother about Persia? Incidentally I have noticed in some quarters that our policy in that part of the world is described as an act of dementia on my own part, dragging after me a body of reluctant colleagues. I am not at all disturbed at any such reference to myself. For something like thirty years I have been closely connected with the politics of Persia and if at any time I had been inspired by any lack of regard for the independence or integrity of that country, I hardly think I should have been honoured as I have been during the whole of that period with confidence of the successive Persian Ministers and statesmen. On the contrary, I believe, I say it in no tone of vanity, that they regard me as a true and consistent friend of their country. Such I have always endeavoured to be and, such, believe me, is the motive which inspired my recent action. I need not waste two minutes here in defending the proposition, because I am sure nobody will dispute it that Persia is an important British interest. That has been the policy of every British Cabinet for over hundred years. It has been the policy that has been announced from this table over and over again by successive Foreign Ministers, Lord Salisbury Lord Lansdowne and in another place by Viscount Grey of Feltham (then Sir Edward Grey.) A peaceful Persia, a stable Persia, friendly Persia and an independent Persia have been the corner stones of the British Policy.

Means and Instruments.

They were the basis of Anglo-Persian agreement which we have now commenced to negotiate with the Persian Government. One or two questions were asked me about that agreement. It has been laid before the Parliament and its general terms are no doubt familiar to your Lordships. We made no attempt in that agreement to compromise the independence of Persia in the smallest degree. On the contrary we categorically and expressly reaffirmed and guaranteed it. What we did try to do in the agreement was to provide Persia with the means and instruments whereby that independence could be secured. We offered to assist her in creating an independent national military force of her own, giving her expert military assistance in the organisation of that army. We sought to purify her internal administration and to give her a scheme of sound finance. We aimed of opening up communications and developing the resources of the country. It was said at the time that this agreement ought to be sent to the League Nations. At the same time as we were concluding agreement we gave Persia as a sequel to it a loan of two millions sterling guaranteed upon customs and other revenues of the country and we provided also for the revision of her tariff certain to be very greatly to her advantage. That in sentence or two was faith and substance of the Anglo-Persian agreement and I recall I do not think any of your Lordships will dispute it, that the agreement was received with general interest and sympathy in this country. There was no attempt to suggest anything in the nature of a British protectorate over Persia. We never thought of going to the League of Nations to ask for a mandate for Persia. We preferred to treat there as a friendly and independent State in the position of equality with ourselves and I remember very well that at the time that the distinguished gentleman, whose views have been quoted to-night, the Aga Khan who has expressed himself in newspapers as being in some doubt as to our present Persian policy, told me, he regarded the Anglo-Persian agreement as a model of what such an agreement between the Great European power and Eastern State should be. We were under no obligation to do this because the agreement had been concluded before the treaty of peace had been ratified and before the council of the League of Nations was in concrete existence. Nevertheless, I was entirely willing from the start to act upon the Article 18 of the Covenant of the League.

There was nothing we had cause either to be ashamed of or to conceal, and from the start I pressed the Persian Government and the Persian Foreign Ministers in particular most earnestly to take early steps to submit the agreement to the Persian Parliament in order to obtain that support of popular elements in the country to which one of the previous speakers referred as so necessary. If the Persian Parliament rejected the agreement there would be no need to go to the League of Nations. If on the other hand they accepted and ratified it clearly, it would go to the League of Nations with redoubled strength.

A Change of Circumstance.

On H. M. the Shah's return to Persia from England there occurred one of those political vicissitudes to which even more stable countries are sometimes exposed. I mean there was a change of ministry. Vossufud Dowlat, the author of the agreement, fell from power and a new ministry under a minister known as Mushirud Dowlat, representing what, I suppose, may be called the opposition, perhaps the more nationalist party, came into power and decided upon a somewhat different line of policy from their predecessors. They preferred to treat the Anglo-Persian agreement, the initial steps in the execution of which I have just described to your Lordships, as in suspense until consent of the Mejliss or the Parliament had been obtained. I thought myself that it was rather pedantic and foolish policy on the part of the Persian Government to deny themselves the enormous advantages of agreement whereby they had already begun to profit, but that was the Persian business rather than ours and so anxious were we

to obtain approval of the Mejliss that we acquiesced in the policy, provided only that the Parliament was itself summoned at an early date and the agreement submitted to it. We wanted this both because it has been our constant desire to reduce our commitment in these parts of the world and to start Persia with an independent military force to defend her own frontiers and also because we wanted to ascertain clearly and definitely whether Persia desired assistance proffered to her in this agreement. If they preferred to stand alone we had no objection but if they desired to accept and ratify the agreement then we were prepared to join them in loyal co-operation. Accordingly we declined to continue our financial assistance for more than the four months which we were told were required for the summoning of the Mejliss and we pressed that the Parliament should be convened and the agreement submitted to it within that period.

Two Aspects.

Moreover, hearing that the Persian Parliament was not unlikely to suggest certain modifications in the scheme of the agreement, for instance, the introduction of a time limit, we expressed our ready willingness to consider any such proposal. That was the situation until the other day when a fresh and independent crisis, to which I will allude in a moment, occurred. Let me revert to the military position in Persia because all the while you have two facets of the Persian problem, no doubt closely connected but each moving on rather independent lines. You have the political aspect of the case and also the military aspect dictated partly by the political but much more by military considerations. I spoke just now of the two forces that in the early stages of the war we had been compelled to send to Persia in the South and in the North-east corner at Meshed. If these forces had been sent or were kept there in any spirit of hostility to the Persian Government that Government would assuredly have petitioned for their removal. But over and over again it was the Persian Government that pleaded for their retention, these pleas being urgently backed up by our representatives in the country. Nevertheless, so anxious were we to diminish our expenses and to accelerate the moment at which Persia could stand alone that we decided to withdraw by stages the whole of our forces from Southern Persia and also from Meshed, leaving only the consular escort which existed at that place for our representative in the days before the war. We ran some risk in doing so, but nevertheless we decided to incur the risk because we did not feel justified in a state of peace in undertaking in the indefinite continuance of responsibilities which had been thrown upon us in the time of war. Therefore both these forces were withdrawn.

A "Theatre of Surprises."

I am drawing near to the present position, but here again only a few weeks ago, in this theatre of incessant and recurrent surprises, there occurred another change not foreseen by any of us in this country. I have stated that our forces on the line from Hamadan to Kazvin were there for the general defence on the situation in its broadest aspects. They were never sent there by us to fight the Bolsheviks in Persia or anywhere else. That was neither our policy nor our intention. The defence of the Northern Province of Persia against Bolshevik invasion was entrusted to the Cossack Division, to which more than one speaker has referred—a force some thousands strong, consisting of Persians known as Cossacks, because they wore something similar to Cossacks, uniform, organised many years ago and officered ever since by the Russians. This force which was engaged for some time in resisting the Bolshevik movement on the southern shores of the Caspian was under the command of Col. Starosselsky. We suddenly heard that this officer and his colleagues had in their military operations against the Bolsheviks retired before greatly inferior Bolshevik forces without any attempt at a sustained resistance, that the Commanding Officer himself was engaged in a violent anti-British propaganda in Persia, and that he was more than seriously suspected of very extensive speculations at the cost of Persian Government. It was impossible to regard the continued presence of this officer and his Russian colleagues, representing, as your Lordship's know, the old regime as any thing but a menace to both Persia and ourselves in that part of the country. It was these considerations that only few weeks ago decided H. M. the Shah to dispense with the services of so dangerous an Ally. This decision on the part of His Majesty was strongly supported by General Ironside who has only recently gone so Persia with great reputation for clearheadedness and capacity.

He was at the time in command of the British forces at Kazvin and he earnestly recommended that the opportunity should be taken to get rid of these incompetent and treacherous men and of reorganising Cossack division under the British officers belonging to the military mission, who had been for some time in Teheran and were still waiting for a further stage of proposals resulting from the Anglo-Persian agreement. The Position, therefore, at this moment, is as follows. Following my division of the subject into its political and its military aspects, let me in a sentence try to tell your Lordships how I view it in both the respects. In the first place, as regards the political aspect, the Persian Government has been told by us that tired with these long delays, we expect Mejliss a greater portion of members of which have been elected and are, I believe, available in or near Teheran to be summoned in the ensuing month and the Anglo-Persian agreement to be submitted to it before the commencement of the New Year. If the Persian Parliament accepts the agreement subject to such modifications as I indicated a little while ago, we shall do our best to help them through, I confess that for my own part I regard this as the sole possible guarantee for the continued stability of Persia and I can scarcely imagine any Persian Government Parliament or group of men acquiescing in any other position. But

India in Commons.

Sedition in India.

I. M. S. Officers.

(REUTER'S.)

LONDON, November 17.

In Commons, Mr. Spencer Clay drew attention to the fact that the officers of Indian Medical Service had been stationed in Persia for over five years without leave. Mr. Churchill replied, that everything possible was being done to relieve such officers, but owing to shortage of Indian Medical Officers and greatly increased numbers required for garrisons other than in India, he regretted he could not promise to relieve any particular officer.

Civil Member of Supplies.

Replying to Mr. Rees, Mr. Montagu stated, that the present Chief of General Staff in India supported the recommendation of Escher Report that the Civil Member of the Council for supplies should be appointed under recommendations of the committee. The Chief of Imperial General Staff could not authorise expenditure of any money from the Indian Exchequer.

Mr. Montagu's Statements.

Replying to Mr. Rupert Gwynne, with regard to the session in India, Mr. Montagu said, he proposed to leave it with perfect confidence to the Government of India and Local Governments to take such steps that seemed necessary with regard to the extremely dangerous situation.

Burmese Reforms.

Replying to Mr. Grundy, Mr. Montagu stated that he was in telegraphic communication with the Government of India with regard to the proposed Burmese Constitutional Reform and hoped to make announcement soon.

American Bankers.

Cuban Moratorium.

LONDON, November 18.

NEW YORK.—American bankers' plans to take over loans of over forty million dollars which Cuban bankers hold against sugar growers have been abandoned. Consequently extension of Cuban moratorium which expires on November 30th is likely.

that is no me to say. In that case if the agreement be accepted will be signed by us under Article eighteen of the League of Nations and the Council of League of Nations provisions, which, I described earlier, and which were in the course of coming into operation six months ago, will have renewed existence. If on other hand Persian Parliament declines to accept the agreement, the Persian Government must take its own course. We shall have done our best to help them and if they are unwilling to accept our assistance, responsibility must be theirs. The Military aspect of the case is this. Having acquiesced in the dismissal of Russian Colonel and his fellow officers, we accepted a temporary responsibility for officering and organising Cossack division in the manner I have described, subject to a repayment in due course by the Persian Government. This force is only a Persian force, to which we can look for protection of the Northern Provinces and Northwest Frontier of Persia. It is the only force capable, in the existing circumstances of providing nucleus for the new Persian army, which we desire to create. If it succeeds, we shall have done our best to enable the Persian Government to escape the blow aimed by Bolsheviks at both its capital and its national existence. If it fails, we shall have done our best and must relinquish the task. As regards our own forces at Kazvin, the Persian Government has been told explicitly that they cannot rely upon an indefinite continuance of our forces in that part of the country and that we shall be surprised if we are able to prolong our military position there beyond the Spring. That is the present position. The New Persian Government is, I believe one of the advanced liberal tendencies. It represents those greater thoughts to which Lord Crewe referred. I think its members belong to a party called the Young Democrats in Persia to-day. They have our sympathy and support, because, grave as are the difficulties of the Government here, believe me, my Lords, they are not to be compared as any of your Lordships, with the Eastern experience, know, with those that arise in Eastern countries in a state of internal convulsion and weakness as a result of war. They have our earnest sympathies in their endeavours but it rests with them to determine orbit in which Persia desires. She shall henceforward move. If they desire the faithful execution of the Anglo-Persian agreement, they may rely on us to pay our part, but if they prefer to pursue their own course and to play our part and to trust to their own resources, we cannot place any obstacle in their path.

Then the responsibility will be theirs and not ours. There has been a deliberate and a carefully thought out plan in the position of constant kaleidoscopic change to solve the Persian problem, in a manner consistent, not so much with the British interests, though naturally we have not forgotten them as with the continued national existence and independence Persia herself. I shall not grudge the responsibilities that have been entailed and the heavy expenditure that has been incurred by this country, if no chaos that menaces the whole of the world; we can enable the single Mahammedan State traditions and possessing long friendly connections Britain to maintain its integrity frontiers and in But, my Lords, it must be a two sided and reciprocal obligation and if Persia is unable or unwilling to play its part we cannot, out of mere altruism, do ours. It is, in fact, for Persia herself and assistance to decide her own de

Press O

The Times severely criticised Lord Curzon in the House of Commons for his statement of our present impoverished state every dictates of prudence retirement from Persia to the sea.

The Irish Question.

A Labour Manifesto.

"Reservations Unnecessary."

(REUTER'S)

LONDON, November 17

The Labour party in a manifesto strongly advocates its Irish settlement proposals which were approved by the All Ireland Labour Conference in Dublin yesterday. The Manifesto declares it is unnecessary that reservations referring to the protection of minorities and the prevention of Ireland from becoming a military and naval menace should be embodied in the Irish constitution. They should form part of the Anglo-Irish agreement. The Party is sending a commission to Ireland to inquire into the British Government's policy and methods there.

Another policeman was shot dead in Cork, on the 17th evening. There were no arrests.

Irish Deputations.

Mr. Lloyd George's Prejudices.

LONDON, November 18.

Asked in Commons, whether he had refused to receive deputation from the Irish Peace Conference which had been appointed in response to his invitation, the Prime Minister said, he did not think that at the present time, any advantage would be gained by receiving the deputation as he was not at all sure that the conference had discovered the moderate opinion in Ireland in accordance with his request to the first deputation. The first step towards peace must be cessation of attempts to overthrow the reign of law by murder and assassination and breaking up murder gang.

Reprisals in Ireland.

LONDON, November 18.

Murder of Police Sergeant in Cork was followed by the discovery, subsequently of two men lying in street, one of whom was mortally wounded, and the other, seriously by a shot through the mouth. Two other men were also shot, it is alleged, in their homes. There is no indication, who, the attackers were, but Cork is convinced that the deeds were committed as reprisals for the murder of the Sergeant.

Sinn Feiners' Letter.

Spread of Typhoid Among Troops

LONDON, November 18.

In the House of Commons Mr. Hamar Greenwood read out a remarkable letter which had been found amongst papers belonging to the chief of the staff of Irish Republican Army. The letter dealt with the possibility of spreading typhoid among troops by infected milk in which connection, expert opinion was necessary in order to see whether it could be done also of spreading glanders among horses which would best be done by tampering with their oats. Messrs. Devlin and Macveagh were very indignant and declared that the whole thing was a sheer invention and one connected in the Dublin Castle; to which Mr. Greenwood replied that the document was captured during a raid.

Legislation on Dumping.

LONDON, November 18.

Replying in the Commons to Mr. Keith, Mr. Fraser Horne said, owing to the pressure on the Parliamentary time, it would not be possible to introduce legislation dealing with dumping in the present session.

Russo-British Relations

A Cabinet Discussion.

LONDON, November 17.

The question of resuming trade with Russia was discussed at the Cabinet meeting to-day but no decision was reached. It is understood that Messrs. Lloyd George and Bonar Law advocated early resumption, but met with certain amount of opposition from Messrs. Churchill and Chamberlain.

On the question of Russian attitude towards small Republics in the Middle East, it was decided to confer with M. Krassin who would also be asked what guarantees he could give that the propaganda campaign in England would cease.

The Government is appreciably nearer an agreement on vital principles which have hitherto been the stumbling block, but the real difficulty, namely, the recognition of liabilities of the old Russian regime, remains to be settled.

General Wrangel.

LONDON, November 15.

It transpires from the Reuter's Copenhagen correspondent that at the moment of General Wrangel's final defeat, the Foreign Commissary impudently wired-lessly to the Foreign Secretary, warning him that the Soviet would regard the transportation of the fallen commander and his army in British warships from the Crimea as a hostile act and a violation of previous assurances. As a matter of fact General Wrangel departed from Sebastopol on board a Russian warship.

Another telegram assumes that the British are about to occupy Batum and says that Russia would regard this as a serious menace.

Transport of Goods.

Unsettled Condition of Freights.

LONDON, November 18.

Due to fall. The decline in the past six months over fifty percent, and signs of downward trend. Example of drop is afforded in to coal from the United States to worth a half dollars at the Cheapering of rates is due to world's merchant shipping from than its productive tonnage is available than downward position is likely to owing to the seven million in British and Foreign the limit will be reached necessary to lay up tonnage provides for goods

The Grecian Situation.

The Regent Resigns.

Demonstrations in Favour of Ex-King.

(REUTER'S)

LONDON, November 18

ATHENS—M. Hallis has taken the oath of office as Premier before the Regent and immediately called upon the latter to resign. Other Ministers will take the oath before the Queen Mother. There was a demonstration in favour of the Ex-King here to-day. The number of demonstrators was not large and they had obviously been organised with a view to creating an impression with motor cars, large portraits of the Ex-King and flags. There was a certain amount of random firing and no attempt was made to maintain order. The armed Police on duty, joined the demonstrators and sang the Anthem in honor of the Ex-King Constantine.

The Venezelists' Hope.

NEW YORK, November 17.

An Athens message to the Associated Press of America says that the Forlorn hope of the Venezelists of winning elections by army vote, has now apparently been dissipated. There was a panic on the Bourse to-day, dollar doubling in value. The city is quiet and the Parliament House is occupied by troops. Rumour is current that the Venezelost Army may proclaim a republic at Smyrna. The present regency has been accepted as legal by the opposition, whole Cabinet will be a temporary one, until a plebiscite is held on the question of Ex-King Constantine's return and until the manner in which the outside world views the election is known.

The Ex-King Interviewed.

LONDON, November 15.

Ex-King Constantine is doing his utmost to ingratiate himself with the Allies despite public declaration of the British, French, Serbian, and American Ministers in Athens, that he was regarded as an enemy. Interviewed he said he would not return to Greece unless recalled by a plebiscite. He protested that he had always been pro-British but had been misrepresented. The Ex-King is so anxious to placate the Allies that he hinted that if one ministry was not welcome, he would choose another.

The New War Minister.

LONDON, November 18.

ATHENS—Rhallis Cabinet includes Gounaris Arch enemy of Venezelos as war Minister.

New Governor of South Africa.

LONDON, November 17.

CAPETOWN.—H. R. H. Prince Arthur, of Connaught the new Governor-General, was warmly welcomed on his arrival here. Replying to an address, the Prince expressed deepest gratitude for his welcome and great satisfaction that representatives of the British, Indians, and natives had joined in it. The Prince conveyed a message of affectionate good will from H. M. the King to the South Africans and expressed his earnest desire to co-operate with the South Africans in the development of their great country.

M. Clemenceau's Tour.

LONDON, November 18.

SINGAPORE.—Owing to the alteration of steamship arrangements due to strikes, M. Clemenceau has abandoned his tour in Malaya and leaves for Rangoon to-morrow.

Premier Entertains Mr. Montagu.

Choice of New Viceroy,

LONDON, November 17.

Evening News. It is understood that Mr. Lloyd George entertained Mr. Montagu to dinner at the House of Commons last night for the purpose of discussing the final choice of the new Viceroy, who it is rumoured, will be Lord Willingdon.

Turkey and Georgia.

Cession of Territory and Railways.

LONDON, November 17.

CONSTANTINOPLE.—Turkish Nationalists have sent an ultimatum to Georgia, demanding cession of the Provinces of Kars, Ardshian and Batum and Railways. It is reported that the Georgian Government has replied, that it is prepared to allow the use of railways, if the Turks do not insist on cession of territory.

TIFLIS.—Telegrams report violent scenes in Georgian Chamber arising from charges of corrupt practices made against the Minister of Interior. Resignations of the Cabinet are stated to be impending.

Trade in Drugs.

Call for Universal Legislation.

LONDON, November 17.

A letter to the Times by Sir W. J. Collins recalls that when the Opium Convention was signed at the Hague on the 23rd January 1912 the British delegates were authorised to declare that the Convention, if ratified by the British Government, would apply to the Governments of British India, Ceylon, Straits, Hongkong, and Weihaiwei exactly similarly as to the United Kingdom. He points out that 17,278 chests of opium were exported from India in 1918-19 chiefly to the Far East and United Kingdom and very large quantities of morphia were annually exported from Britain. He declares that undoubtedly the world production of opium, morphia, and cocaine vastly exceeds any conceivable legitimate or medical use and he hopes that the Assembly of the League of Nations will take prompt steps to secure universal legislation, similar to that recently passed in Britain, and international co-operation in making such legislation effective.

League of Nations.

British Empire Delegates.

Lord Cecil's Speech.

(REUTER'S)

LONDON, November 17

GENEVA.—A feature of to day's sitting of the League of Nations, was an interesting debate on the work of the Council, notably a striking speech by Lord Robert Cecil, who opened the discussion. Referring to Mandates, Lord Robert Cecil hoped that the League would act quickly. He also urged the necessity for the fullest publicity for the proceedings of the Council and submitted a motion in this direction. Dealing with Armenia, Lord Robert Cecil declared that there did not exist in the history of the world a tragedy more pathetic than that of Armenia. He urged the League of Nations must save Armenia and could not separate without coming to a decision on the question. He proceeded to criticise the action of Poland after submitting the question of Lithuania to the Council in committing a hostile act within two months of the period laid down by the Convention, during which interested parties must abstain from hostilities. He concluded by declaring that the League had begun well and must pursue holdly without fear, its one and only policy of reconciling nations.

Delegates from the British Dominions on the Mandates and Armament Committee include Sir Fisher, Lord Robert Cecil and Mr. Meyer, while on the Committee for the admission of new members, India will be represented by the Jam Sahab of Nawanagar.

Vice-Presidents' Elections.

Results of Ballot.

LONDON, November 17

GENEVA.—The Secret ballot of the Assembly of the League of Nations for the six Vice-Presidents resulted in Viscount Ishii of Japan and Jonkheer Van Karnebeek of Holland, heading the poll with thirtytwo and thirtyone votes respectively. The Ballot for the sixth Vice-President resulted in the Octavia of Brazil being elected, while Lord Robert Cecil and Branting received six each. Mr. Nansen who paid tribute to Lord Cecil's speech yesterday, reports that 180,000 war prisoners had been repatriated at a cost of 670,000 sterling, while ten thousand awaited repatriation.

Imperial Peace Cabinet.

The Coming Sessions.

LONDON, November 18

The Times attaches importance to the meeting of the Dominion Prime Ministers in June which will mark a development in that it will inaugurate a definite system of Empire Government in peace time by an Imperial Peace Cabinet. The latter will be the direct successor to the Imperial War Cabinet, which took definite decisions in war time, whereas the old Imperial Conference was merely a consultative body. The Times points out that the institution of the Imperial Peace Cabinet fulfils the forecast of Sir Robert Borden and General Smuts. The Prime Ministers of Canada, Australia, and South Africa have accepted the invitation for June. If Mr. Massey is unable to come, the High Commissioner, Sir James Allen will attend.

Trade with Russia.

British Cabinet's Decision.

LONDON, November 18

Mr. Lloyd George stated in Commons that the Cabinet had decided to approve the draft agreement for carrying out arrangements with regard to the trade with Russia. The draft would be ready for submission to the Soviet in a few days. The agreement would not be entered into until the Soviet had carried out its undertaking concerning the prisoners.

ITEMS IN BRIEF.

ATHENS.—Venezelos has left for Nice on board Yacht *Narcissus* escorted by British Cruiser and two destroyers.

GENEVA.—Sir Ali Imam is a member of the two committees of the League of Nations.

The Reuter learns that all the British subjects have been safely evacuated from the Crimea.

WASHINGTON.—Eight Atlantic steamship companies known as the Morse Lines, have failed owing to fallen freight rates.

(Associated Press.)

N. W. Frontier News.

ALLAHABAD, November 19

The Pioneer writes:—Recent arrivals in Peshawar from Perghana give significant accounts of successes achieved by the anti-Bolshevik party in that province of Turkistan. The Mullahs appear to have begun to preach Jihad against Russians and men are flocking to join counter revolutionary forces. The Bolsheviks have been compelled to disband their Mussalman troops fearing they might be affected by the attitude of their co-religionists. Anti-Bolshevik forces are said now to have reduced the area under Bolshevik control to a few large towns along the railway between Khojent and Andijan. The Railway line is only kept open with greatest difficulty and frequent raids carried out on it by rebels have several times delayed the arrival of reinforcements from Tashkent with disastrous consequences for Bolsheviks. Some of the towns even appear to have changed hands several times though up to date the Bolsheviks have succeeded in retaining precarious hold there. Anti-Bolshevik troops are said to number as many as 40,000 and as the result of their captures of arms from Bolsheviks, they are reported to be well armed as compared with the previous rising, while Tsarist Officers are directing their movements.

Non-Co-operation Day by Day.

Councils' Boycott.

Students' Enthusiasm All Through.

(Associated Press.)

BOMBAY, November 19.

At a largely attended public meeting of Mohammedans held yesterday night with Mr. Joseph Baptista in the chair a resolution was passed condemning the action of Messrs Haroon Jaffer, Barodawalla, Havalilwalla and Ibrahim Haji in getting themselves elected unopposed to the reformed councils from Bombay Mohammedan constituencies and expressing indignation and displeasure of the Mohammedan community on their election and declaring that the elected members are in no way representatives of the Moslems of Bombay, and that they have no connection with them and further resolving that:—Whereas this deliberate action of their in seeking election is against and in defiance of the commandments of Moslem faith as already declared by the Fatuh of Ulemas of India, this meeting requests the Muslim public in general and communities of Cutchi Memons, Dandibohras and Ismaili Khejas in particular, to boycott the elected members socially in accordance with the dictates of Holy Charlat of Islam. The speakers declared that the Councilors had forsaken the dictates of their religion in the pursuit of worldly honour and it was the religious duty of Moslems to sever all connection with such men as well as the Government which was a party to unjust Turkish treaty. The speakers included Mr. Shaikat Ali and a number of Moulvies and Hindus. A number of Hindus also attended the meeting.

Ex-Wilsonian's Case.

Accused Refuses Any Undertaking.

Mr. R. S. Nanbar an ex-Wilsonian and the editor of the *Young Collegiate* etc, was charged by the Police before the Fourth Presidency Magistrate with entering Wilson College on the 17th instant with the intent to cause annoyance to the Principal, intimidate students and criminal trespass. The accused was undefended and pleading not guilty, put in a written statement stating that he was the provisional secretary of the students, non-co-operation committee and as a non-co-operator, was bound by his creed not to cause least annoyance or any form of violence to any body and disclaimed that his intention in visiting the Wilson College was either to annoy the Principal or to intimidate students. As an ex-Wilsonian he came to the college to see his student friends and as the college was partly maintained from public funds, he thought he had perfect right to come to the college to see friends and as he conscientiously believed the Principal's order forbidding his visits was unjustified, he disobeyed it. The accused referred to the incident of his apologising publicly for his disobedience to the chairman's ruling at Mrs. Besant's Excelsior Theatre meeting at Mr. Gandhi's instance and said from that time he was pledged to non-violence. Principal Mackenzie examined, deposed that the accused first came to him on 12th November to invite him to Mr. Gandhi's meeting of students on the 14th on which he remarked that it was like the invitation of cannibals who ate their own guests at dinner. He forbade the accused's visits to the college as he was a source of unrest in the college. He had no objection to students leaving the college. He did not insist to get the accused punished. He would be contented if the accused would give an undertaking not to visit the college. Nanbar asked by the Magistrate refused to give such an undertaking. The accused defied the witness to forbid him to enter the college premises. The case stands adjourned to the 23rd instant.

Allahabad Elections.

Efforts of Boycott.

ALLAHABAD, November 19.

At the polling yesterday for the University seat on the Legislative Council about one hundred and sixty votes were recorded at Allahabad out of three hundred on the rolls. This is considered a high percentage for a centre of non-co-operation activities especially as no special efforts were made to bring voters together. Benares also reports that a large number of voters went to poll in connection with the same elections. Strong efforts are being made to secure boycott of elections, and meetings are being held in various parts of Allahabad. Pandit Motilal Nehru addressing a meeting, said that on no account, they should exercise the rights of voting. The 30th November has been declared a public holiday on account of the elections.

Taj Editor's Case.

CALCUTTA, November 19.

The case against Mr. Tajuddin, Editor of the *Taj of Jubbulpore* under sections 506 statements conducive to public mischief and 153 A (promoting enmity between classes) I P C. come up for hearing before Mr. Stracy, Magistrate. Mr. Fasley, Bar-at-Law, appeared for the crown and Messrs Eyan Chandra Verma, Bar-at-Law, Raj Bahadur Bhargao, Probhat Chandra Bose, the Hon'ble Mr. Monoharpanth Galwalkar, Mr. Ahmad, Bar-at-Law, and others for defence. Mr. Syed Ahmad, Deputy Superintendent of Police, was the first witness examined for the prosecution. He deposed that the article in the *Taj of Jubbulpore* dated 25th 1920, under heading *Martyrdom of Hindu*, came under the purview of sections 153 A and 503 I P C. Witness was cross examined at length by the Hon'ble Mr. Fasley, Mr. Ahmad and by Mr. Eyan Chandra Verma and Mr. Taj Bahadur Bhargao. Cross examination was not over when the case was adjourned to the 23rd instant. The court room was packed and there were a number of people standing outside.

C. M. S. School Students' Boycott.

CALCUTTA, November 19.

The boys of the C. M. S. High School have struck and stopped attending the school. Students in other Sided High schools are reported to be thinking of following suit.

Dacca Police Raid.

Seizure of Papers.

CALCUTTA, November 19.

Information has been received that on Saturday last the Dacca Police searched the premises of East Bengal Presses, Sutrampur and seized copies of notices issued by Akram Khan and others asking the people not vote at ensuing elections.

Patna Students.

PATNA, November 19.

The students of B. N. Collegiate School who struck in support of non-co-operation have rejoined on being assured that the question of giving up Government aid had been referred to the Managing Committee.

Islamia College Students.

The Principal's Arbitrary Action.

LAHORE, November 19.

Further particulars have been received regarding the situation in the Islamia College Lahore which show that on the 16th when the College reopened the Principal called some students who had been taking active part in disturbing the peace of the College. Eight students were asked to withdraw peacefully from the College with leaving certificates, but all refused. So the principal with concurrence of the College Committee suspended them. The same evening a meeting was held outside Delhi Gate at which it was resolved that Mr. Martin, Principal and Mr. Fazl Hussain, College Secretary should be asked to resign. On the 17th the eight suspended students came to the College and attended lectures whereupon they were turned out. This created excitement among the students. They entered the Principals office, abused him and threatened him to turn out from the College. Sir Zulfiqar Ali Khan and Chaudhuri Shahabuddin who were present in the Principals room tried to quiet the students but failed and the college had to be closed for the day. The College committee met in the evening to discuss the situation. They decided to carry on work of the College in spite of the excitement among the students and applied to the Deputy Commissioner of Police for protection. Dr. Iqbal who was present at this meeting disagreed with the College Committee decision and submitted his resignation of Secretaryship of the General Council. When the College opened on the 16th morning a police force of 20 men under an Inspector and Sub-Inspector were on duty in the College. But the majority of students had declared a strike and refused to attend the lectures. So the college had to close again for the day. The present agitation in the Islamia College is directed against the Principal and is not directly connected with non-co-operation. The students want the Principal to resign at once and demand withdrawal of expulsion order passed against certain fellow students for taking active part in the agitation.

Lala Lajpat's Criticism of Lt. Governor's Speech.

LAHORE, November 19.

In the course of an open letter to Sir Edward MacLagan Lala Lajpat Rai reviews and criticises the speech recently delivered by Sir Edward before an informal Conference of members of the Punjab Council and says that his speech has disappointed him as it entirely ignored real point at issue between the people and the Government and concludes thus:—Thus the fact is Sir Edward and we are poles as under; yet we do not want hatred or disunion nor violence. We are determined to prevent violence so long as our influence can prevent it. But we are equally determined to continue and push on our propaganda for Swarajya be the consequence what they may. If the Government is really anxious for good will and peace there is only one way and one way to secure it. Let us know definitely what the Government is prepared to do towards getting a modification of the Turkish peace treaty, to give us responsible self-government at once or within the shortest possible time, to put us on the road to organising national defence, to heal the wounds made by the Punjab atrocities. It is only then that we may talk of good will and peace.

The Tilak Vidyalaya.

Lala Lajpat Rai is shortly starting a school which is to be named after the late Mr. Tilak and is among other things to provide facilities for the education in politics, economics, sociology, journalism, etc., to train political workers and to provide facilities for research in social sciences. It will have a library attached to it of which Lajpat Rai's own library valued at Rs. 25,000 which he will present to the school is to form the nucleus. Lectures will be started on or about 1st December and first series will be taken up by Lala Lajpat Rai himself. The Lala has already obtained funds amounting Rs. 75,000 in cash and promises.

Retiring Commander-in-Chief.

A Parting Message.

SIMLA, November 19.

A special army order contains the following farewell message by Sir Charles Munro, retiring Commander-in-Chief:—I desire on vacating my command in India to express to all ranks both British and Indian, my high appreciation of the services they have rendered to the King Emperor during the period 1916-1920 and is above recognition. I include members of the Indian Defence Force, representatives of the Munitions Board and all officers of local Governments who in their respective spheres worked with such untiring energy and loyalty to the achievement of the aim, that they had in view. Towards the general officers and their staffs, I will always retain a deep sense of gratitude.

Their work had been exhausting and ceaseless, but whether in the plains or elsewhere their devotion to duty will remain a brilliant example of what can be accomplished by men inspired by an unflinching respect for their profession. Units of British service have only recently arrived in India. Representative, as they are of magnificent old regiments which fought with such splendid valour in all theatres of war, I can with confidence entertain the opinion, that they will follow in the feet steps of their predecessors and worthily maintain the great traditions which they have inherited. The task before them is a heavy one, their duty is not only to excel in the performance of their military calling but to qualify themselves for the employment in civil life on the termination of their service. The accomplishment of this role is an exacting one, but I am convinced that all British soldiers will accept their responsibilities and prepare themselves to the utmost in order to render themselves highly efficient soldiers and worthy citizens of the Empire. Let them remember to work hard and to ply hard thus to escape temptations.

As to Indian Army, it would not be possible to ever state their soldierlike and selfdenying achievements in practically all quarters where the Empire was at war. Indian soldier who was present was fighting with fortitude and determination which is so characteristic of his history. To all officers and other ranks, both British and Indian, I tender grateful and affectionate good-bye and I trust after their splendid efforts in the past, a period of rest may now await them.

Peshawar Students' Activities.

PESHAWAR, November 19.

There is little change in the scholastic strike situation. Students who ceased work, marched in procession in the city, some fifty or sixty boys of the school following suit. A certain number of students have returned to work and classes and lectures are still proceeding normally.

Pundit Ram Narain's Case.

The Written Statement.

AGRA, November 19.

The Case in which Pundit Ram Narain Dut is charged with making a seditious speech at Agra was called in to-day before Mr. Barkely Smith, District Magistrate. Mr. Prag Narain on behalf of the accused filed the following written statement:—I am not guilty of the offence with which I am charged. Exhibit the subject matter of the charge, is an extract from the notes of a speech I delivered at Katra Nand Ram on the 19th September. The notes of the speech are the meagre available and do not at all represent or convey what I have stated on that day. Far from approving or even condoning the murder at Kheri, I strongly deprecated the offence. As the Editor of the magazine *Dhar Mahudya* I commented on the murder at Kheri in the issue for that very month. Therein I described it as *Jaghana pap* (Blackest sin). It is impossible that as an Editor I should be deprecating the murder as the blackest sin while at the same time, at a public meeting I should be preaching just the reverse and even now I strongly disapprove it. On the 19th of September the gentlemen who were to speak that evening were late in coming and the public which had gathered in very large number were getting very impatient. In order to keep them engaged I was asked to make a speech. As I was never informed beforehand that I was to speak that evening, I had to speak on what was fresh in my mind as the Editor of a paper and kept on speaking for about half an hour till the leaders arrived. What I said about the murder at Kheri was practically what is printed at page 308 of the magazine referred to. I respectfully beg to point out that stray sentences detached from the context can never convey the sense of the speech and may convey the idea just opposite to that intended and I regret that in my case the authorities should have misjudged me on the report of the Police. After reading the written statement the Government Pleader said that he would consult the Superintendent of Police and as the matter would have to be referred to the local Government asked for an adjournment up to the 3rd December which was granted.

INDIAN NATIONAL CONGRESS.

Sessions Begin 28 Prox.

BANDRA, November 18.

The Indian National Congress will begin sittings on 28th December at Nagpur. The All-India Congress Committee will meet on Friday, 24th December at Nagpur. The Agenda for the meeting will be shortly published as desired by several Provincial Congress Committees. The General Secretary in consultation with the President, has extended time originally allowed to Provincial Congress Committee for sending their suggestions and criticisms of the draft Congress constitution till 1st of December.

Karachi Notes.

KARACHI, November 19.

A Bhangi of Robir has for some time been trying to secure admission of his son to a vernacular school. On being refused he sought the intervention of educational Inspector in Sind who suggested to the Municipality that the boy should be admitted to the school and given a separate seat. At its last meeting however the Municipal Road declared that such boys cannot be admitted and the Bhangis son must therefore go without education.

A public meeting is to be held to-night in Karachi at which several past and present members of the Legislative Councils will speak and a resolution will be moved for the formation of a union of progress in Sind with the object of actively promoting the welfare and development of the province.

Official Notes.

BOMBAY, November 19.

General Sir Charles and Lady Munro arrived at Bombay at noon to-day by special train en route to England. On Sir Charles Munro alighting from the train, a salute of 17 guns was fired in his honour. Sir Charles and Lady Munro were received by the leading military officers of the station and are staying at the Government House. They sail by the mail steamer *Kaiser-i-Hind* to-morrow afternoon at 2.30 p.m.

Lord Rawlinson the new Commander-in-Chief is due in Bombay by the Mail steamer *Narkunda* Sunday morning. Mr. John Timothy Fry has been re-elected to the Bombay Legislative Council for the Bombay Presidency European constituency.

అలీసోదములు వయసులేనివారు (వయసు:— బాల్యం నందుకొని తమ తేలిక ప్రకటించిన విషయమును అనుసరించుకొని బాధనందలి 'జాల్కరకన్' కత్తిక విం. కార్తీక శుక్రం శనివారము దీక్షించినవారు, లేని వారిని:— మహమ్మదు అలీ సోదాలిగారు గడిచిన 12 సంవత్సరములనుండి యీ క్రింది నిధులను స్థాపించి ధనము వసూలుచేయుచుండిరి. 1 మూర్త మహమ్మద్ ముసేబ్ గారు నిధ్య పర్యవేక్షకులు. ఇరోవాడు సంపుటకై చేయబడిన వయస్సు 2 నుమారు 5 లక్షలు వసూలు అయిన అర్హి వయసు 3 లక్షలు. యధము పిమ్మట స్థాపించబడిన అర్హి అధినికేవల ఏర్పాటు నిధి 4 నుమారు 12 లక్షలు వసూలైన కామ్యునిటీ మనీరు నిధి 5 చాలీబ్ గోవింద 6 నాంద్య కత్తిక నిధి 7 తుబ్బు ఇ కాబానిధి, మున్నగు నిధులకు ఎంతయెక్కు వసూలు అయినదియు ఎంతయెక్కు విధముగ ఖర్చు చేయబడినదియు వివరములతో అలీసోదములు తెలియజేసిన వాగుండును.

వియ్యపుధర			
(వయరణసంఘము)			
గతవారము రాజధానిలో వియ్యపుధరలో మాన్యులేను.			
ఈక్రిందిజాబితా బాగుగాచూపును. (కొలత మదరాసుపడి)			
జిల్లా	25-10-20	30-10-20	1-11-19
అంతమగువారల అంతమగువారల అంతమగువారల			
గంజాం	2.78	2.78	2.91
విశాఖపట్టణము	2.54	2.54	2.091
కృష్ణా	2.79	2.85	4.00
కర్నూలు	2.54	2.54	2.67
బళ్లారి	2.54	2.48	2.61
నెల్లూరు	2.91	2.97	2.91
మదరాసు	2.78	2.78	2.86
తమిళ రాజు మొత్తము	2.86	2.87	2.67

విజన్సి డివిజను.

1920 వ సంవత్సరము డిసెంబరు 1 క తేదీనుండి, గంజాం, విశాఖపట్టణము, గోదావరి మండలములలో నున్న ఏజన్సి భాగములన్నియు కలిసి, ఏజన్సి డివిజన్ అను నామముతో క్రొత్త మండలముగా బరిగెడించబడును. ఈ తేదీకి పిమ్మట నుండు ఏజన్సి భాగములను గానుండును కమిషనరీ అండు ఏజన్సీ గారి కరిగెడించబడును. ఈ డివిజన్ లో 6 నలు డివిజన్లు ఉండును. ఆ 6 నలు డివిజన్లు 6 నురు నలు డివిజన్ల అధీకర్తల మాయండును. ఈ క్రింది జాబితా చూడవలెను.

నలు డివిజన్	మొట్టమొదట	క్రొత్తకాలాకా	ఈక్రిందిజాబితాలోకలిసి
భాండుఏజన్సి	రమణగోండ	బల్లిగూడ	ఇప్పటి బల్లిగూడయును నుమ్మారు డివిజన్ లోని ఏజన్సి గ్రామములు
		జి. ఉదయగిరి	జి. ఉదయగిరి
		అర్. ఉదయగిరి	అర్. ఉదయగిరి, సోమేటి డిప్యూటీ కామిషనర్ వారి భాగము
			లోని ఏజన్సి గ్రామములు, తర్వాతిమిడి తాలూకాలోని ఏజన్సి గ్రామములు
సావరఏజన్సి	వాల్తేరి	గునుపూరు	గునుపూరు విజయనగరం డివిజనులో పాల్కొండతాలూకాలోని ఏజన్సి గ్రామములు
		రాయపూడి	రాయపూడి తాలూకా, పార్వతీపురములోని ఏజన్సి గ్రామములు.
		విశ్వమోక్షిక్	విశ్వమోక్షిక్
పూర్ణిమిజన్సి	వాల్తేరి	పద్మా	పద్మాతాలూకా విజయనగరం డివిజనులోని కృష్ణవరపు కోట తాలూకాలోని ఏజన్సి భాగము, నరసపట్టణము డివిజన్ లోని గోల్కొండ ఏజన్సి తాలూకాలోని వీరవల్లి ఏజన్సి గ్రామములు
		పొట్టిగి	పొట్టిగి, పార్వతీపురము డివిజనులోని సామూరు తాలూకాలోని ఏజన్సి గ్రామములు
ఉరియాఏజన్సి	కోరాపుట్	జై పూర్	జై పూర్
		కోరాపుట్	కోరాపుట్
		మల్కనగిరి	మల్కనగిరి
		నారంగపూరు	నారంగపూరు
కోయిలజన్సి	భద్రాచలం	భద్రాచలం	భద్రాచలం
		నాగూరు	నాగూరు
రంజిఏజన్సి	పోలవరం	పోలవరం	పోలవరం
		ఎల్లవరము	ఎల్లవరము
		చోడవరం	చోడవరం
		నూడెం	పీఠిల్లియేజన్సి గ్రామములు గాని మిగతా విజయనగరం డివిజన్ లోని ఏజన్సి గ్రామములు

వైచెప్పిన తేదీనుండి వైభాగములమీద, గంజాం, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, జిల్లాలలోని, గతము మొత్తము యేజన్సులకు ను వారినికొనుటకు సేమియు అధికారముండదు. ఏజన్సి భాగముల కమిషనరీ అండు ఏజన్సు, గారును, వారిశాసనములును, 1874 సంవత్సరపు, జిల్లాల కాననుకూలముక్కు పెద్దయ్యలలో, 6 కేస్ ను ననుసరించి, పరిపాలనచేయును:-

కౌత్తిక గా వచ్చిన వి.

కాశీరము శాలువలు : సాగనుగా ఉన్ని చే బుట్టలు వేయబడినవి. రంగులు గలవి. ధరలు 1-కి రూ 12 లు అంతకు పైన

వియల్లాప్లానల్స్ : గీతలు, తెలుపు, కాకి, మొదలగు రకములుగలవు గజము 1-కి రు 5 లు.

ఉన్ని కంబల్లు బనాతులు : వేలువేలుపై జులు, అనేకమోదిరిలు 1-కి ధర రు 10 లు అంతకు పైన.

ఉన్ని మఫ్లర్లు : 1-కి ధర రూ 2 లు అంతకు పైన.

చల్లారాం గైయాకచందుగారు

సాంధ్యము: నకును, ధరలకును 30 సం॥ లకు పైగానే ప్రఖ్యాతిగడించినది.

సెం 9, 10, 11 రటన్ బజార్ రోడ్, జార్జిటౌను, మదరాసు.

రామదండు.

ప్రధాన కార్యాలయము, రామనగరు, చీరాల.

శ్రీమద్రామరమణ గోవిందోహరి.

శ్రీ గానచక్రమి అనుగ్రహవర్షములు ఆంధ్రమండలంబులం దంకిటను విశేషముగా జరుగుచున్నవి.

ఆంధ్ర మహావనలారా వరాక్.

అనేక గ్రామములలో దండుస్థాపన అగుచున్నది.

మిమి గ్రామములలో శ్రీరామభక్తులు లేరా; మిమి రంజెల యూరకుంటి? నిద్రమేల్కొనుచు, మిమి గ్రామములందు పుస్తకబంధాగారములు లేరా, క్లబ్బులులేరా; సంఘములులేరా, వసాలయములేరా, రామమందిరములు లేరా? అన్నిచోట్లనుండి రామసామాన్యత మేలవలె పెట్టకూడదు? భక్తుల జమాబండికై రామను తొందరపడుచున్నాడు. విశ్వమంతయు రామసామాన్యతే ఘోషించుచున్నది. వివరములు చూడరా?

శ్రీ: మాల్లేమాల్లే కాళిదాసం రత్న కవి !

తద్వ్యాంశేవ్యాం శిష్యరీబృంద గీతం !

గీతేగీతే మంజులాలాపగోష్టి !

గోష్ఠ్యాంగోష్ఠ్యాం త్వత్కథా రామచంద్ర !

శ్రీ: కృష్ణకృష్ణ విశ్వకా: కవి: సంఘా: !

సంఘేసంఘే మంజులాలాపగోష్ఠ్యాం !

కాశ్యపాశ్య మంజులాలాపగోష్టి !

గోష్ఠ్యాంగోష్ఠ్యాం త్వత్కథా రామచంద్ర !

అని శ్రీమద్భక్త భగవద్గూర్వాచార్యులవారు తీర్పు జెప్పి యున్నారు. ఇంతకంటె మనకు యెక్కువ ప్రమాణము యేమి గావలయును.

మీ మనస్సులందు దక్కం తాండోళన చున్నమాట వాస్తవముగారా?

జీవితమార్గము సుఖయశస్తి యొకను వ్యర్థచరము కాకుండుట నిర్వివాదముగారా? సద్గుణము, సుఖయశస్తి, శ్రేయము, శ్రేయములు నిజమేకరా, చురకొకట దైర్యము, ధైర్యము, సాహసము, త్యాగము, శిశువు, మనవ సంపూర్ణముగా లభ్యము గాతద సేమాట సక్యమేకరా? ఇంకయే ? తరింతుమార్గ మింకను సాధ్యము గాలేకరా.

రామసామ శ్రవణకన్న వేరొకమార్గము గలదని చెప్పగలరా? లేదు, లేదు, లేదు, చుమ్మూటికి వేరొకమార్గములేదు.

శ్రీ రామచక్రమి ఆంధ్రసాయకులలో అగ్రగణ్యుడు. దండకారణ్య మగు మన యాంధ్రదేశమునకు భద్రాచలవాసుడే జలజీవిత. కావున మనమందరము.

ఉ॥ భండనభీషణదానవబంధపు దుష్టుల బాణములతో దండకలావచంద భుజతాంశవేర్తికి రామమూర్తికిన్

తెండ్రు పాటిదైకమిక్ లేకనున్ గడగట్టి భేరికా

దాండదదాండదాండ నిదంబు లకాండమందచ త్రనే

దండము నెక్కి జాతెదము దాకరధీకరగావయోనిధి॥

అని వెంటనే జాగుచేయక రామదండుగూర్చి నలుదిక్కుల రామసామమును గాటవలయును.

త్వరపడండి! మెల్కొనండి! జానకమారము గోవిందోహరి: స్వస్తిశ్రీరామకృష్ణమస్తు

మరా:— వివరము కావలసినవారు "దు॥ గోపాలకృష్ణయ్య" రామదండు కార్యాలయము, రామనగరు, చీరాల, అని వ్రాయవలయును.

కౌత్తిక శరణ!

బంగారు గిల్లు బ్రాస్ లెట్

గడియారము

ఇది చూచుటకు బహు అందముగా నుండును. నేర్పుగల వనితనము చేయబడినది. అంతయు బంగారు గిల్లు చేయబడినది. చిన్న చేతులకును, పెద్దచేతులకును సులభము రంగులున్నది. కలియుగ గంటను చూపు నుండుగడియారము. గట్టియైన సామానులతో తయారు చేయబడినది. వెల రూ 8-0-0.

సి.వి. చెంగల్రాయ నాయుడు,

నెం 25, పెరుమాళ్ళుగూడి తోట మొదటి వీధి,

687 సామలకాడపేట పోస్టు, మదరాసు.

కావలెను

హిస్టరీలో (చేతచరిత్రములో) పట్టపరీక్షలోను, ఎల్. టి. లోను ఉత్తీర్ణులైనవారు కావలెను. జీతము రూ. 80-5-120 యియ్యబడును. ప్రావి డెంటుఫండు సదుపాయముండును. అనుభవమును బట్టి జీతమియ్యబడును.

Manager
A. E. L. M. High
School, Peddapuram.

తప్పక చూడుడు.

ఎత్తువ వైకము పెద్దది ఫోన్ టైప్ కలము కొన బంటు మానడము (One dip nib) ఒక డిప్ నిబ్బును కొని ఉపయోగించుడు. ఒకసారి పిరాలో అద్దిన 600 వదములు చుట్టలు వడక వ్రాయవచ్చును. వెల 10 కి రూ. 1.00. ఇవిగాక నక్లెట్ ఫోన్లకు మించిన కాపీంగు పాడ డ, మైకా (అథ్లెట్) తిమ్మిసీలు గలవు క్రిందవడిన గ్లాసువలె పడుపు. వివరములకు వ్రాయుడు. మా నేజరు, నక్లెట్ గ్రూప్ ట్రాన్స్, పోస్టు నెల్లూరు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలవంశీయుల

అయ్యుర్యేదీయ సిద్ధాంతధర్మగు
లోకామయహర
కస్తూరిమాత్రలవలె

నర్మోర్తరుగునూరాలియగు సిద్ధాంతధర్మగు వేదాంతి లేదని భారతీయగా చెప్పవచ్చును. పిటిలో అక్షరాలకు యే వస్తువు చేరలేదు. గావున అప్పుడు వుట్టిన కుంభు. మొదలగునవి వృద్ధులవరకు నతనికొక్కటయి నుండవచ్చును. ఈ మాత్రము కి నుండి రి వరకు తాంబూలముతో గాని లేక వట్టి నోటితో గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు నచ్చి ఎడల మంచము అలేర్చుచు, నలభయ్యము చుక జ్వరము, జ్వరము మలేయోజ్వరము, కీడము. కికాతము, వడ్డు, వడికము, నరముల మెప్పి బలహీనత, ఇకా న్నా ఎంబా, వేగు, కలరా, మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులకు వర్గిరకు చానివచ్చును. అబ్బుగలిగిన వేక ఉపయోగించి రక్షణను గునుచున్నాడు. ఒకవోట మార్పుండవలసిన గుణులైన, వ్యాపారములు, ఉపాధ్యాయములు, విద్యార్థులు పోయి స్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను సేవించి గుణమును పొగడుచు న్నారు. 250 మాత్రలు x 10 సీసా 1-5 వెల రు. 6-00. ఒక సీసా మొదలు ఆరుసీసాలవరకు పోస్తే 6-00. ఒకసారి 6 సీసాలను తప్పించిన పోస్తే బోర్డు 1-00. 12 సీసాలు " " 2-10. 25 సీసాలు " " 3-00. అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

శ్రీ శీతారామవ వైద్యశాల
(301-594) మైసూరు.

పంపిణీకావలెను: "మనస్సు" మైసూరు.

S

A SPECIALITY

IRKAR

ANDAL

OAP

Fragrant & Dainty

GOV. SOAP WORKS,

CALICUT

మదనకామేశ్వరలేహ్యము

యది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధి, భాతువునైన, బలమును, కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. మేహము, ఆకువృక్షము, ని కాళిక, ముక్తవృక్షము, అతిమూత్రము, మొదలగువాటిని హరించి కంతికాంతిని, వీర్యపలుర్పించును, కామగుణమును, యౌవన శంతిమమును, సంకాపము కలిగించును, 2 దబ్బిలు చాలు. 20 ఈ దబ్బి ఈ 1-40 చ. పి. 0-60. రోజుపువ్వులలేహ్య ము మలబద్ధమును పోగొట్టును. ద 1-3 నెల ఆ 10 చి.పి. 65. పి. శి. వ. అందుకంపెని, అయ్యుర్యేదనమాజం. (2878) పెరిదేపే, పెల్లూరు జిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

గానుగపిండి కావలయును. ఎనుకుటికి గాను అన్ని దినుసుల గానుగ పిండి విశేష ముగా కావలసినందున మిక్తర సుండ్ల యే గానుగ పిండి నైన లాభకరమును వెంట అమ్మి ఇచ్చెదము. పాంపిలో మామ వాడుంట్టి. ఇండియా కమ్యూర్లల్ కంపెని, కంత్రి విలాసము: నె 28, ఫస్టు లైన్ బీచ్, ఇండో కాం. (2545) మదరాసు.

త్వరపడుడు ! అమూల్య గ్రంథము (చిత్ర పటములతో) **పంజాబు దురయముల గూరిచ** కాంగ్రెస్ సంఘమువారిచే తయారుచేయబడిన నివేదనము దీనింజరు మొదటివారము లోగా తెలుగుభాషలో ప్రచురింపబడును. సుమారు 160 పుటల గ్రంథము. వెల పోస్టేజి పగయిరాలు గాక, 12 అణాలు మాత్రమే. వలయువారు త్వరలో నీ క్రింది చిరునామాకు దరఖాస్తుల నంతువలయును. గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ సెక్రటరీ, దేశామాభిని ఆఫీసు, గుంటూరు.

చాలినంత వానలు లేకుండుటచే, నీరును మిక్కిలి మితముగా వ్యయము చేయుటకు అభ్యసన మొనర్చుచు వృథావ్యయము లేకుండునట్లు చేయవలెను.

మా రెండుఅంగుళముల పోర్టబిల్ హాన్ డు-పంపింగు ఇక్విప్ మెంటును

వాడుటవలె: యీ క్రకారము మీరు తప్పక చేయగలరు.

గృహములకు, పశువులకు, పొలములకు, తోటలకు, కొద్ది వ్యవసాయము, మొదలగు నాటికి నీరును సరఫరా చేయుటకు ఇది తగినది. కొలుపు తీయనపుడు పొలములకు నీరు కట్టుటకు, పుష్ప ఫలవృక్షములకు, మంటలు మొదలగువాటిని ఆర్చుటకు ఇది చాల ఉపయోగించును.

కంపుకు 2 అంగుళముల నెక్లెట్, డిస్ చార్జియం గలదు. పిత్తలి కాల్వ పీప్ టోప్, కాట గేర్ ఆరేంజ్ మెంటుతోను అమర్చబడియున్నది. ఒక గంటకు 2,000 గాలనుల వరకువాతము జలమును తీయవచ్చు నెక్లెట్ (పీపు) 25 అడుగులు; ఫోర్స్ (బలము) 50 అడుగులు అంతకువైకనే మిక్కిలి నట్టియైనది. నిర్మాణమును శుభమైనది. వాడుటకు శుభముగా యోచును. ఇక్విప్ మెంటు (ఉపకరణములు) కూడ చేరు యున్నది.

20 అడుగుల 2" ప్లీరల్ కమ్మి రబ్బరు నెక్లెట్ హోను, నెక్లెట్ బ్రాייయింగు, హోను అటాచ్ మెంటు. హోను క్లాంపు; 25 అడుగుల 1" కాన్ వాన్ డిస్ చార్జి హోను, 1" నాబల్ స్పిడ్లతో సహా మొదలగు వాటితో పూర్తియైన పంపు.

పూర్తి ధర రూ. 245

కొన్ని ఇక్విప్ మెంటు మాత్రమే మా వద్ద స్టాకులో నున్నది. హోను వైపింగు, రెంటికిని పంపునందు ఏర్పాటు గలదు.

పంపు వెల మాత్రము రూ. 1:0,

కవర్లు మెంటు, రైల్వేలు, మునిసిపాలిటీలు, సంస్థానములు మొదలగువాటిచే పోషించబడుచున్నది. ఈ త్వర ప్రత్యుత్తరము ఇంగ్లీషున జరగవలెను తక్షణమే అర్థమగు ఈ క్రింది చిరునామాకు పంపుడు.

లిమాయి బ్రదర్స్, 71 అప్పోల్టో వీధి, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

Make
a Note of it.

NOT ON SCAPS OF PAPER

But on the Tablet of Your

Memory

THAT

The *Erectruss*, manufactured by Messrs. Huston Bros. Co.-of Chicago, U.S.A.; and priced at Rupees Fifteen only only, P. and P. Charges extra, is the only best cure in the world for Impotency, Functional weakness and lack of virility. It is a purely Nature cure, and does away with all internal and external Medicines, and aphrodisiacs, which to say the least, are all bores, but not cures. It is a specialist in it self, and worth it weight in gold. The world renowned Dr. Bier's Hyparaemic Treatment is its basic principle. Detailed Booklet, "Life After Death", telling all about it, free on application for *Erectruss* (A.P.) Sole Agency in the East, *Batala* (India).

ఇండియన్ కామర్సు అండ్ ఇండస్ట్రీ నేకంపెని, 40 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

పాక్యమన్ స్టీం, రాబ్బన్ ఆయిల్, గ్యాస్ యింజనులు, వాయిలర్లు, నీటిపంపులు, మీటర్లు, లేతులు, బెల్టింగులు, హల్లర్లు, డాంకిపంపులు, రైస్, దూది ప్యాక్టరీ వగైరా సామానులు యావత్తు విరివిగా నిలవచేయబడును. మీకు కావలసిన సామానులకై మమ్ములను విచారించగోరెదము.

759

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము వనిచేయవలెనన్న "ఇంజనీయరు బాయిలర్ల కామ్యూజిషన్"ను యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలర్లు త్రవ్వకట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రవ్వకట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

బానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలజ్ఞాను గురించియు అసలు యేజంటలే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

విలంబున్న ఫౌండ్రీ అందు ఇంజనీరింగు వరుక్కు,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

మదరాసు

(వై కామ్యూజిషన్ గోధునవృక్షుడు ఈ కృత్రికపేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

మిక్కిలి వృద్ధతకును యువతయో ధీమానందు మెదడునకు చలనశక్తిగలను మన మౌనము వలనకును మనము కలగలేక పోయినట్లును తలమెరుగుకల తలద్రుక్కు నుగ నిగనిగలాడుచుండుటకును (కలిమియును శక్తియును) ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రెబనరు)

ఈ యెయిలు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి బానిస బానిసగా మెరుగుచేసి వీరినీ తలనూనెయందు కలపవలెను. యెండును పోగొట్టును. కిరీటములకు కట్టుకుంటే మెత్తనము నిచ్చును. మెదడునకు బాలచెట్టడమును కలిగించును. నవీ మెదడు నుటలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి మౌన కాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీ శంకరు, భద్రుడు అందు "మిక్కిలమండి మహాశివారావు" సేవదించినది.

గేడు దీని నువయోగించుచున్నాడు.

తెల 1/2-0-0 ఐ. పి. చార్జీ 0-5-0 అయిదు.
మాడుముడు 2-10-0 ఐ. పి. చార్జీ 0-12-0 అయిదు.

బోకలికెండ్లు:

ఇంగ్లీషుండులను డ్రగ్ అందు విమకలు కంటెని,

D 126 W 130)

155, బమ్మమసీడు, బొంబాయి.

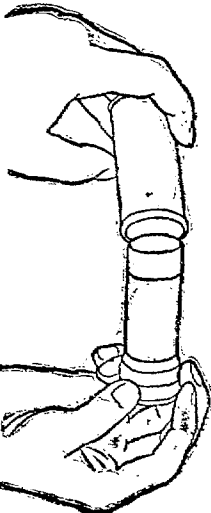
Williams'

విడిగల ఔరపు సబ్బు కడ్డి

విలియంసాగారి విడిగల ఔరపు సబ్బుకడ్డినివాడుటవలన గలుగు మంచి నువాసన గల నురుగే మీరు త్వరలోనే ప్రతిదినము వాడునట్లు చేయుచున్నది.

ఈ నురుగును వాడుటవలన ముఖమునకు ముఖములో వలె చల్లదనము గలుగును, అందుచేతనే ఔరము చేసికొనుట అష్టాదశరముగా నుండును.

వైవిడి సౌకర్యార్థమై చేర్చబడినది. ఉపయోగించిన సప్పు డడి పెట్టెకు వైభాగముగా నున్నది. సబ్బు నువయోగించు సప్పుడు వ్రేళ్లకు తగులనియును. ఒకమారు సబ్బు సరిపోగానే తిరిగి కడ్డి అంతటిని కొన నవసరములేకుండ అప్పువలెకు చిన్న ముక్కను కొనిదానికి తగల్గి ఉపయోగించవచ్చును.

అన్ని మందులపావులలోను, బహుళులలోను క్రయమునకు దొరకును.

జె. బి. విలియమ్సు కో, గ్లాస్టన్బరీ, కాన్, యునైటెడ్ స్టేట్సు, అమెరికా.

ఏజెంట్లు:— ముల్లర్, ఫిక్సును, (ఇండియా) లిమిటెడ్,

కలకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసు, కరాచీ, రంగూను.

J. B. Williams Co., Glastonbury, Conn, U.S.A.

Agents: Muller and Phipps (India) Ltd,

Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon.

మలయచందనము

గనేరియా అను పెగోగమునకు భృతారము. పథ్యములేదు. పిచికారీతో పనిలేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చు, అను మూడు విధముల పెగోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. శ్రీల కునుచు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజౌషధము.

డబ్బీ 1-కి తెల 2-4-0.

2 విరేచనవటి (మాత్ర కొక విరేచనమగును) సీసా 0-8-0

3 అమృతగుటికలు (100 తాంబూల మాత్రలు) 0-4-0

4 నాగరఖండము (అర్రీకి రేవాయు) డబ్బా 2-0-0

5 బడబానల వటి (కడుపునొప్పికి, కడుపుబ్బరమునకు) 0-8-0

పంచాంగము వెల 1 కి 2 అణాలు.

దుర్మతి సంవత్సర పంచాంగము. శ్రీపాదవారిది అనేక

ధర్మకాత్ర విషయములు కలవు. 4-కి తక్కువ పంపము.

గంధర్వపార్శవీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

1849 నవంబరు 1849

నవంబరు 1849

బంగారు, వెండి, రత్నములు

నగలును, ఇతర వస్తువులును

బాపిలు యిచ్చిన వస్తువులని సైకము ఇవ్వబడును.

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంటెని,

కిక్, వైవాణబారురోడ్డు, మదరాసు.

నగలు బాబులుగాను, పూచీతోడను నడిమైన భర

లకు శియాడకునే శిక్రయందును జంపబడును. తయో

లుక లేనివాటిని అతిశ్రద్ధాగా అర్చకుమీరునే తయోడ

లేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్చయితిమి నగలు నేమోడ

లేసికొన్నావా నీవన మా వస్తువుల తెలికొకవచ్చును.

బెట్రెడిగ్ హేరిమైన డా. పి. డి.

సానంతుని వనాపధి సారసవర్ణి

అతిశుభ్రపు రక్తముకలం ఇదియే బాధ్యులయి

వీరినామకంటే మించు. తయోలును నువ్వులను, గండ్రులను, తుండ్లను, ప్రాణిచోళ్లను అన్ని విధములనక గలంగు చక్క

కోగముల పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి తక్కి వంటమైన రక్తమేత్ర కారినీ

కనాపధివార్తకల్లా నుక మిచ్చుట నివారించును,

నూనెమైనను, మధ్యకత్తివన అన్ని విధములై న సోమములను

పోగొట్టును. కరీర అనంతటి పొడవైనవోకలయి, ముఖజ్ఞక

యను బాధ్యులందును బాధ్యులను పోగొట్టి రక్తమును

కుళిరరనును. కరీర బాధ్యులను గలగ చేయును. 15 రోజుల

తర మందుకు 4 రోజుల బుడ్డిగా అమ్మబడును.

ప్రాప్తిటకు:— పి. డి. సావంత్,

గజక, ఫనసవాడీ, నెం 2, బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,

Fanauwadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అలోగ్యమును కాక్రమమును పొందుటకు ప్యా

భాగవద్ము కొన్ని విధముల అనుసరించుటవలననే కలు

తున్నది. ఈ పుస్తక మెవపుస్తకము అలోగ్యమున

మును కలగలేని కరీర పొబ్బును, వృద్ధకాత్రమును, అ

యూర్యవృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము యివాడుగా

సియబడును. పొంబాయిలోను మే 10-0-0 తం తెదన

తెంకునే వాయోరము (219)

వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందక,

ఇంటివెన్నమాకోవ భావము, 155, బాద్మి, మద్రాస్.

అలిజరైన్ రెడ్ వేస్టు

and

సిన్ తెటిక్ ఇన్ డిగ్ వేస్టు

జర్మనీలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందిన మీస్టర్

లూసియన్ అందు ప్రసిద్ధిగను కంటెని వారిచే

తయారు చేయబడింది. తక్షణమే ఈ క్రింది దిగు

మతి బారులకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

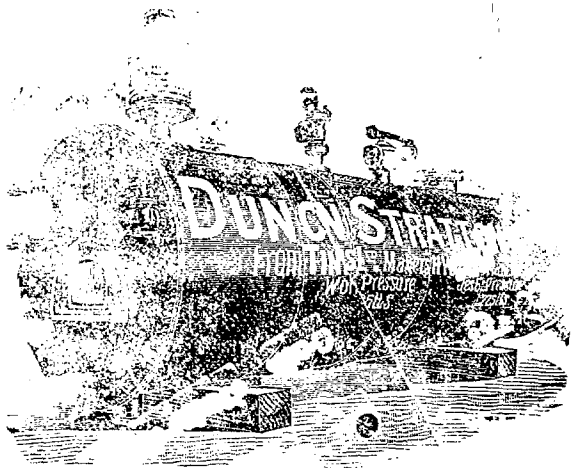
Chari & Ram, Post Box No. 38.

East Gate, Madura.

DUNCAN STRATTON & Co.

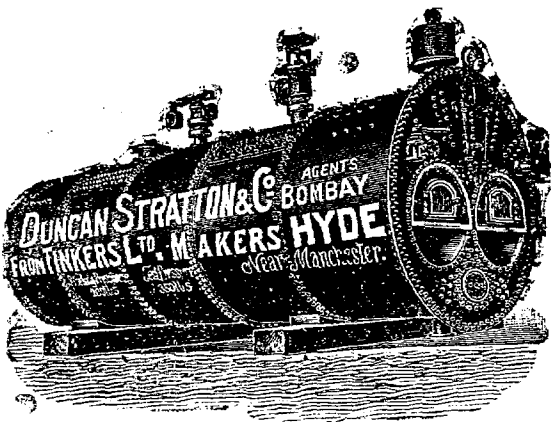
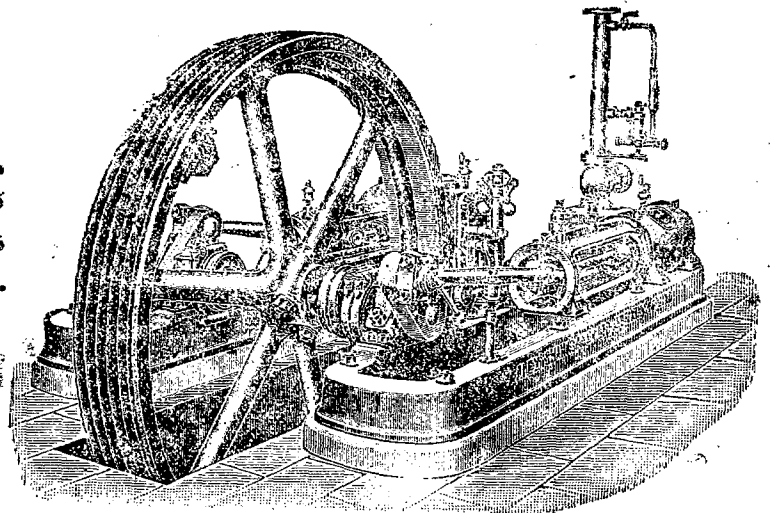
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

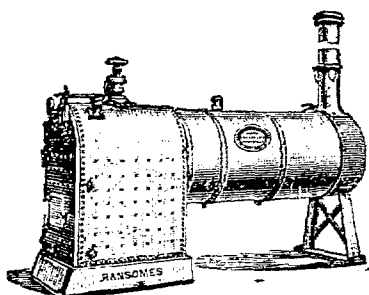
లంకా ప్లాంట్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
తీసుకు — దయా మేటరు
అ 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యోగిస్తున్నా.
స్టీమ్ బిల్డింగు (మెషిన్)
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు ఉంటున్నా.

హైకాను స్టీలు లంకా ప్లాంట్ బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 82 అ. వరకు ఉంటున్నా.

దయా మేటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం. వరకు ఉంటున్నా.
స్టీమ్ బిల్డింగు (మెషిన్) 100 హానుల మొదలు 250 హానుల వరకు ఉంటున్నా.

లోకో మోటివ్ బయిలర్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ బిల్డింగు (మెషిన్) 80 హానుల మొదలు
100 హానుల, 120 హానుల, 150 హానుల వరకు ఉంటున్నా.

వర్టికల్ బాయిలర్లు.

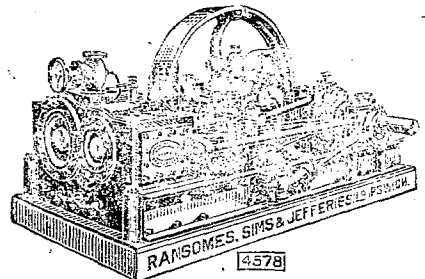

స్టీమ్ బిల్డింగు (మెషిన్) 80 హానుల మొదలు 100 హానుల వరకు ఉంటున్నా.

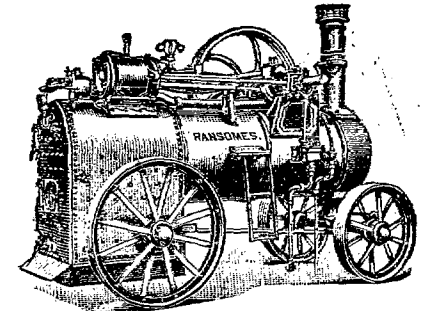
ఈ క్రింద తెలుసుకోవలసిన వాటిని
స్వయం చేయవచ్చు.

దూది బిల్డింగు మెషిన్, కాటిఫామా
దూది వ్రెస్టింగు మెషిన్ [మెషిన్]
దూది ప్రిస్టింగు మెషిన్
దూది పీపింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
కోల్ ఫైర్ బిల్డింగు మెషిన్
నూ నెమిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయు మెషిన్ [సామానులు]
తడ్డు బిల్డింగు మెషిన్ కాటి
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగర్లు, వ్యవసాయ సంధిమైన కొరముట్లు
కిరకన్ నూ నెమిల్లు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
లేకులు వర్క్సాపు కొరముట్లు
స్టీమ్ సాప్లింగు, కన్స్ట్రక్షన్, వైర్లెస్సు
రాల్ విరన్ అండ్ కాస్టర్ విరన్ ఫ్రీట్లు.
కగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బ్రెస్టెడ్ కాంపౌండ్
హిందూస్థాని ఎంజిన్లు,
(కాన్ క్లెవర్ మెషిన్ల పోల్ టెక్నికల్ డిజైన్.)
ఇంజిన్ సింగిల్ సిలిండర్ ఎంజిన్లు కూడా గలవు.

హైస్పీడు కాంపౌండ్ ఎంజిన్లు.

పోర్టబల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండర్లు గలవి.
స్టీమ్ మెషిన్ 120 హానులు గలవి.
కాంపౌండ్ — హై, లో మెషిన్ సిలిండర్లు.
స్టీమ్ మెషిన్ 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణా జిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేవల్లి బాపనయ్య గారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, శైత్యము, కడికము, రొమ్ము పడికము, తలనొప్పి, వాయువు నొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని దబ్బీలో నహా కల తూ. 0-10-0; డబ్బీ 1-కి తూ 5-12-0. పోస్టుఖర్చులు కలుగు.
అమృతాంజనం డిపో, } 100, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

